

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

КОЗАЦЬКІ ЗЕМЛІ СТАЛИ ЖЕРТВОЮ «ЕНЕРГОАТОМУ»

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Будувати на потребу дня. Бездумно. Для того, щоб відрапортувати — завдання виконано. Здавалося, після аварії на Чорнобильській АЕС така логіка в галузі енергетики відійшла в минуле. Однак пікети екологів під будинком НАЕК «Енергоатом» (на знімку) *свідчать про протилежне.*

Нині за розробленим ще за радянських часів проектом триває зведення Ташлицької гідроакумулювальної електростанції (ТГАЕС) на Південному Бузі. На думку представників Національного екологічного центру України, це зруйнує екосистему ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя». Для геологів це місце унікальне тим, що тут виходить на поверхню Український кристалічний щит. До того ж цей парк має велике історичне значення. Тут була розташована Буго-Гардова паланка — останній осідок Війська Запорозького. Якщо не зупинити будівництво ТГАЕС, то те, який був цей регіон, можна буде побачити лише на знімках з позначкою «знищено».

Тим часом енергетики не погоджуються з екологами. Минулого тижня будівельники ТГАЕС подали позов до суду на Миколаївське держуправління екоресурсів. Вони збираються оскаржити наказ управління про зупинення будівельних робіт у заповіднику.

(Продовження теми читайте на 6-й стор.).

КОРОТКО

■ Віктор Ющенко надав зразки крові для експертного дослідження в рамках судово-медичної експертизи

■ Кабмін присвоїв третій ранг держслужбовця прес-секретареві Ю. Єханурова, хоча такий ранг може призначати лише Президент

■ Влада збирається запропонувати партіям не порушувати під час виборчої кампанії тем, що роз'єднують суспільство

■ На вугільних шахтах України за 10 місяців загинув 131 гірник, травмовано — 6426

■ НОВИНИ

Про Придністров'я і не тільки

Учора в Брюсселі відбулося засідання трійки робочої групи ЄС з питань ОБСЄ та відносин Ради Європи й України. Обговорювали сучасний стан та перспективи реформування ОБСЄ і Ради Європи, а також питання Придністровського врегулювання. Тим часом ЄС, Україна та Молдова готуються з 1 грудня розпочати спільний моніторинг Придністровської ділянки українсько-молдовського кордону. Днями президент Володимир Воронін заявив, що певні сили в Кишиневі намагаються дискредитувати цей проект, і закликав представників молдовської Служби інформації та безпеки, разом з прикордонниками та митниками, сприяти процесу моніторингу.

Митом по трубах

Росія має намір запровадити мито на імпорт українських труб у розмірі 8—53%, залежно від сортаменту. Про це в Дніпропетровську на засіданні балансової комісії керівників підприємств гірничо-металургійного комплексу повідомив керівник Департаменту металургійної промисловості Міністерства промислової політики України Володимир Грановський. За його словами, таке рішення Росією «практично ухвалене». Цього тижня до Москви вирушають представники Міністерства економіки України для проведення з цього питання переговорів. Володимир Грановський зазначив, що українська сторона наполягатиме на скасуванні мит, оскільки 2005 року Україна не порушувала перед Росією жодних зобов'язань, пішла на самообмеження в експорті труб у РФ за прийнятними, а не заниженими цінами, **повідомляє УНІАН**.

ООН зігріває своїм теплом

У трьох 14-поверхових будинках по вулиці Бородія встановлено нові теплообмінники. Відтепер мешканці матимуть тепло в оселях і гарячу воду, якої не бачили вже багато років. Зроблено це за Програмою міжнародного розвитку ООН, суть якої полягає у соціальній мобілізації: об'єднанні людей для того, щоб самі вчилися розв'язувати свої проблеми. По 268 тисяч гривень було виділено з міськбюджету та за Програмою ООН. Перед цим мешканці будинків обрали відповідальних осіб, на рахунки яких було перераховано гроші, вони й розпоряджалися ними для розв'язання нагальних проблем мешканців. Наступного року співробітництво буде продовжено, **повідомляє наш житомирський власкор Олексій КАВУН**.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Резерви для співпраці величезні

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин та Голова Мажилісу Парламенту Республіки Казахстан Урал Мухамеджанов підписали в Астані Меморандум про міжпарламентське співробітництво між українським та казахстанським парламентами. Верховна Рада України та Мажиліс Парламенту Республіки Казахстан, надаючи важливого значення розвитку двосторонніх відносин, заснованих на принципах дружби, взаєморозуміння та довіри між народами, підкреслюючи важливість і актуальність міжпарламентського співробітництва, спрямованого на поглиблення всесторонніх відносин між двома державами в політичній, соціально-економічній, гуманітарній та інших сферах, прагнучи подальшого вдосконалення взаємодії між органами законодавчої влади, домовилися про таке: сторони розвиватимуть міжпарламентське співробітництво для обміну досвідом в політичній, соціальній, економічній, культурній, науковій та гуманітарній сферах; сторони сприятимуть ратифікації договорів та угод, які укладаються між Україною та Республікою Казахстан; проводитимуть консультації, надаватимуть підтримку та сприяння одна одній під час обговорення в міжнародних парламентських організаціях питань, що становлять взаємний інтерес.

(Закінчення на 2-й стор.).

Незважаючи ні на що, Франція чекає туристів і нашого Президента

Учора в Україну з робочим візитом прибув міністр закордонних справ Франції **Філіп ДУСТ-БЛАЗІ (ліворуч)**. Програма його візиту передбачає зустрічі з вищим керівництвом України. Плановано, що сьогодні за результатами переговорів гість і його колега, глава МЗС України **Борис ТАРАСЮК** підпишуть «дорожню карту» — план українсько-французького співробітництва, що передбачає інтенсифікацію політичного діалогу, забезпечення підтримки Францією реформ, спрямованих на зближення України з ЄС, поглиблення економічного співробітництва, взаємодію у сфері безпеки й оборони.

Особливу увагу на переговорах сторони приділять підготовці візитів президентів двох країн. Віктор Ющенко вирушає до Парижа уже 15—16 листопада, а візит Жака Ширака в Україну запланований на перше півріччя 2006 року.

(Закінчення на 5-й стор.).

■ Я ВАМ ПИШУ...

Своїх обранців бачимо лише на екранах

Депутати Верховної Ради, на мій погляд, це розумні люди, які роблять багато корисного. Одне погано: мало вони бачаться зі своїми виборцями. Від Одеси їх багато, а хто саме, де приймає виборців, коли звітує перед ними — усе вкрито таємницею. Інформації про це майже нема, а треба б... Вони повинні відчувати велику відповідальність перед виборцями. І судити про діяльність наших обранців хочемо не по словах у Верховній Раді, які чуємо з екранів телевізорів, а по ділах їхніх.

Віктор ГУБЕРНАТОРОВ.

Одеса.

■ ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ВИГРАВАЙТЕ!

Продовжуємо публікувати списки прозицій наших друзів, котрі люб'язно надають подарунки для читачів, які передплатили на півроку або рік п'ятиразовий випуск газети «Голос України».

Нам пропонують:

21. Ізянська сільська рада (Закарпатська область) (голова — Іван Пристая) — вироби з лози.

22. Корпорація «Закарпатсадвинпром» (генеральний директор — Володимир Гісем) — продукцію власного виробництва.

23. Інформаційно-видавниче агентство «Астрея», м. Полтава (генеральний директор — Віктор Костенко) — комплект літератури.

24. ВАТ видавництво «Полтава» (голова правління — Володимир Микійчук) — комплект літератури.

Шановні передплатники, хай усміхнеться вам удача!

Резерви для співпраці величезні

(Початок на 1-й стор.).

Український та казахстанський парламенти домовилися сприяти встановленню постійних зв'язків між комітетами, групами дружби, депутатськими фракціями, обмінюватися делегаціями для вивчення практики законотворчої діяльності тощо.

Під час офіційного візиту Голови Верховної Ради України до Республіки Казахстан також відбулися переговори делегацій українського парламенту та Мажилісу Парламенту Республіки Казахстан. Разом із Володимиром Литвином до столиці Астани прибули голова Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслав Гуренко, перший заступник голови Комітету у закордонних справах Олег Грачев, керівник депутатської групи з міжпарламентських зв'язків із Республікою Казахстан Григорій Калетник та голова підкомітету з питань охорони здоров'я, лідер фракції «Регіонів» Раїса Богатирьова.

«Казахстан надає важливого значення подальшому поглибленню співробітництва з Україною. І візит такої представницької делегації українського парламенту дасть новий імпульс відносинам між народами і парламентами», — зазначив на початку зустрічі Голова Мажилісу Парламенту Республіки Казахстан Урал Мухамеджанов.

«Ураховуючи високий рівень, потенціал і перспективи нинішніх українсько-казахстанських відносин, можна говорити про особливе партнерство між нашими країнами», — заявив Володимир Литвин. І причини цього, на його переконання, треба шукати у глибині віків — в історичних зв'язках двох народів. Глава українського парламенту зазначив, що в обох країнах нині відбуваються схожі політичні перетворення, тому потрібна синхронізація процесів політичного та економічного розвитку. І на перехідному етапі розвитку держав дуже важливо забезпечити синхронність цих перетворень, важливо також, зауважив В. Литвин, налагодити системні відносини на рівні парламентських комітетів, депутатських фракцій і груп, а також політичних партій. «Є всі підстави із задоволенням говорити про динаміку наших економічних відносин, хоча є нереалізовані можливості та ресурси», — сказав Володимир Литвин, наголосивши на потребі розвивати співробітництво не лише у сировинній сфері, а й у високих технологіях — від енергетики до космосу.

Україна та Казахстан надають особливого значення співробітництву в енергетичній сфері — це будівництво та добудова нафтопроводів, зокрема «Одеса—Броди—Плоцьк». В. Литвин також висловив переконання, що Україні необхідно брати активну участь у різних регіональних об'єднаннях, у тому числі, й у ролі спостерігачів. Україна, за словами Голови Верховної Ради, також зацікавлена у співробітництві з Казахстаном у сфері АПК, науки та освіти. Володимир Литвин подякував главі Мажилісу за підтримку в Казахстані українських національних товариств (тут мешкає дуже численна українська діаспора), україномовної газети. Голова Верховної Ради висловив сподівання, що підписання Меморандуму дасть змогу налагодити системне співробітництво.

А казахстанських журналістів найбільше цікавило ставлення Володимира Литвина і загалом української держави до ЄЕП та інтеграції до Європейського Союзу. В. Литвин наголосив: не можна протиставляти ці напрями. Він зазначив, що є воля і глави української держави, і українського парламенту співпрацювати в рамках ЄЕП, однак з єдиним застереженням: ми діятимемо лише в тих рамках, які не суперечать Конституції України. «Ми повинні весь час виходити з національних інтересів країни, — сказав Володимир Литвин. — Єдине, що нас не влаштовує, — створення наднаціональних органів. Я не поспішав би із надбудовами — спершу треба визначити, що вигідно для кожної країни-учасниці. Не можна ставити воза попереду коня».

Юліана ШЕВЧУК
із Астани (телефоном).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

10 листопада 2005 року. Астана. Зустріч Володимира Литвина з Головою Мажилісу Парламенту Республіки Казахстан Уралом Мухамеджановим.

УКРАЇНО-КАЗАХСТАНСЬКІ ІСТОРИЧНІ КОРЕНІ

Сучасна територія Казахстану сформувалася внаслідок національно-територіального розмежування Туркестану 1924 року. Формування території України в її сучасних межах було завершено ще пізніше, через три десятиліття. Однак в обох випадках народи, що дали ім'я країні, є автохтонними. Наскільки ми можемо простежити походження і українців, і казахів, кожний із них формувався як народність на своїй власній етнічній території.

Відмінною рисою історії обох народів є їхній розвиток в умовах відсутності національної державності впродовж багатьох століть. Якийсь порівняно невеликий період землі, на яких жили предки нинішніх українців і казахів, перебували у складі Золотої Орди. Значно довше наші народи перебували в складі Російської імперії, що набула після свого розпаду 1917 року вигляду Радянського Союзу. Саме на цей час припадає вагома частина україно-казахстанських відносин. А в наші дні своєрідним сполучним мостом між двома країнами покликана служити українська діаспора в Казахстані. Проте в такому важливому аспекті її потенціал аж ніяк ще сповна не розкритий. Подальше організаційне зміцнення цього співтовариства — в інтересах і українського, і казахстанського урядів, народів обох країн.

Території, з якими пов'язаний етногенез українців і казахів, — це різні частини єдиної ландшафтно-географічної зони, яка в ранньому середньовіччі одержала назву Дешт-і-Кіпчак — Кіпчакський степ. Український степ є західним її крилом, Казахстан — східним. Цими просторами століттями кочували народи, котрі так чи інакше впливали на життя середньовічних русичів, а згодом — українського народу: гуни, болгари, печеніги, торки, половці, монголи, ногайці, калмики.

Письмових джерел про контакти українців і казахів до XIX століття не збереглося. Відомо лише, що ці контакти стали можливі, починаючи з приєднання до Російської імперії Молодшого жуза в 1731 році, Середнього — в 1740-му і більшої частини Старшого жуза — в 1819 році.

У перші десятиліття після входження Казахстану до складу Російської імперії можливостей для економічних і культурних відносин між українцями і казахами використовувалися дуже слабо, що й не дивно. Відзначимо без іронії, що величезний внесок у розвиток зв'язків між двома народами зробив царський уряд, заславши в казахстанську солдатську каторгу великого сина українського народу Тараса Шевченка.

З 1851 року поет перебував у Новопетровському укріпленні на півострові Мангишлак. Тут він написав майже два десятки повістей російською мовою, з яких до нас дійшло лише дев'ять. Особливе місце серед них посідає «Художник» — повість значною мірою автобіографічна.

У казахстанському засланні створена більша частина художніх творів Т. Шевченка. Жваво цікавлячись історією, звичаями і побутом казахів, він присвятив їм такі жанрові картини, як «Казахи біля вогню», «Казашка», «Казахський хлопчик дрімає біля грубки», «Казахський хлопчик розпалює грубку» та ін. Так уже вийшло, що український поет став основоположником казахського національного живописного мистецтва.

Тоді, у 50-х роках XIX століття, Т. Шевченко був чи не єдиним представником українського народу в степах Казахстану. Але не пройшло і півтора десятиліття, як на ці території потяглися селяни з Лівобережної України, розорені реформою 1861 року. До кінця століття сюди прибули, шукаючи землю і волю, вже десятки тисяч українських хліборобів.

Особливе місце в багатовіковій історії українського і казахського народів належить століттю минулому. Це був для обох народів період найтяжчих іспитів, через які вони втратили багато мільйонів своїх синів і дочок. З другого боку, його можна назвати і століттям модернізації, котра дуже помітно змінила уклад життя казахів, стрімкого освоєння колосальних природних багатств на етнічній території України й Казахстану. Нарешті, це був важливий етап становлення національної державності.

До 1991 року україно-казахстанські відносини мали неупорядкований, багато в чому випадковий характер або регулювалися загальною системою внутрісоюзних зв'язків і, відповідно, центральною владою. І тільки після здобуття незалежності виникла можливість динамічно їх розвивати, поглиблювати й удосконалювати, виходячи з національних інтересів обох країн та їх народів.

І Україна, і Казахстан належать до тих держав, котрі володіють найбагатшими природними ресурсами. Україна, площа якої перевищує 600 тисяч квадратних кілометрів, є найбільшою за територією країною в Європі після двох євроазіатських країн — Росії та Туреччини. А Казахстан — третя за територією країна в Азії, що поступається лише Індії та Китаю. Він в 4,5 разу більший за Україну за територією, проте водночас утроє поступається їй за чисельністю населення. В обох держав економіки доповнюють одна одну, і це об'єктивно сприяє розвиткові зв'язків між ними.

Колонізація казахського степу селянами з України, а потім і Центральної Росії є наслідком аграрного перенаселення і була прискорена столипінською аграрною реформою. Завдяки цьому в Казахстані й почала формуватися досить численна діаспора наших співвітчизників. У пошуках вільних земель мільйони українців залишали рідні місця і відправлялися за тисячі кілометрів: з Австро-Угорщини — за океан, з Європейської Росії — на Урал, до Казахстану, Західного і Східного Сибіру, на Далекий Схід.

У союзній державі Україна і Казахстан, як і інші республіки, стали об'єктом гігантського соціально-політичного експерименту, що наштовхувався на опір «людського матеріалу» (М. Бухарін) і насаджувався силою. У вогні терору загинули мільйони людей, а ті, хто вижив, опинилися в зовсім іншому, особливому світі, де не існувало приватної власності, а держава жорстко контролювала працю, вільний час та й узагалі все життя людини. Це держава, за задумом його творців і вождів, повинна була стати сильною, щоб вижити, вистояти і диктувати свою волю усьому світові. Цій меті була підпорядкована, зокрема, колосальна індустріалізаційна програма.

На відміну від Казахстану, Україна вже пройшла первинну стадію індустріалізації в дореволюційні роки. Тож її людські і матеріальні ресурси певною мірою використовувалися і для індустріалізації Казахстану. Напрями індустріалізації в обох регіонах багато в чому збігалися: кам'яновугільна промисловість, видобуток і обробка руд чорних і кольорових металів, транспортне будівництво. Відповідно використання кваліфікованих робочих кадрів, інженерів і техніків з України на казахстанських будовах набуло масових масштабів. Усе це стало вагомим внеском у фундамент великої промисловості, закладеної в Казахстані до початку Другої світової війни. Була споруджена первинна залізнична мережа, в тому числі грандіозна Туркестано-Сибірська магістраль, що з'єднала через Казахстан Сибір із Середньою Азією. З 1927-го до 1940 року чисельність робітничого класу зросла тут до 192 тисяч осіб, тобто в 19 разів, а питома вага казахів у його складі перевищила 40 відсотків.

Створення потужної промисловості, величезна територія — ці й інші чинники посприяли підвищенню статусу Казахстану: в Конституції СРСР 1936 року він уже позиціонувався як союзна республіка.

Поява потужної індустрії мало позначилася на добробуті населення Казахстану, оскільки вона працювала переважно на військово-промисловий комплекс. А створення під виглядом «колгоспно-кооперативної форми власності» державних підприємств у сільському господарстві завдало великих страждань і поневірянь селянству. Україна і Казахстан, а також Кубанський округ Північно-Кавказького краю, населений на дві треті українцями (здебільшого — нащадками запорозьких козаків), зазнали в роки колективізації незліченних людських втрат і втрат матеріальних ресурсів. Український Голодомор увійшов в історію як страшний приклад жорстоко і цинічно спланованої спроби знищити цілий народ. Не маючи продовольства, котре вилучили за борги із хлібозаготівель, майже 3,5 мільйона селян в УРСР і кілька сотень тисяч — у Кубанському окрузі загинули до літа 1933 року від голоду. Величезних втрат зазнали й казахи після того, як влада насильницьким шляхом «посадила» їх на землю, примушуючи тваринників-кочівників стати хліборобами. Не привчивши казахів сіяти хліб, у них поспішили відібрати худобу, щоб у такий спосіб розв'язати в країні м'ясну проблему.

У повідомленні повноважного представника ОДПУ по Казахстану про стан тваринництва в республіці від 25 жовтня 1933 року йшлося: поголів'я худоби скоротилося із 40 294 тисяч голів у 1929 році до 3 699 тисяч голів у 1933-му, тобто на 91 відсоток. У спецзведенні секретно-політичного відділу ОДПУ під знущальним заголовком «Про продовольчі труднощі в Казахстані» від 5 листопада 1932 року йшлося: «Казахи харчуються корінням, яке збирають у степу, ховрашками, мишами. Приміщення райвиконкомів забиті голодуючими, які тут і помирають».

Якщо згідно з переписом населення 1926 року в СРСР проживали 3 963 тисячі казахів, то перепис 1939 року показав істотно меншу кількість — 3 100 тисяч. З урахуванням природного приросту втрати населення Казахстану від голоду і репресій за цей період становили більш як 1,5 мільйона осіб, або понад третину загальної кількості населення.

Завдяки зусиллям української діаспори наш Голодомор став відомий у світі, хоча ще маємо домогтися визнання його світовим співтовариством як геноциду. Казахстану теж варто було б, на наш погляд, робити необхідні кроки на світовій арені для того, щоб правда про пережитий його народом геноцид стала відома світові. Це наш спільний борг перед мільйонами загиблих співвітчизників.

У війні з гітлерівською Німеччиною та її союзниками Україна і Казахстан боролися пліч-о-пліч. Казахстан прийняв і розмістив у себе десятки тисяч робітників, інженерів і техніків з України, евакуйованих разом зі своїми підприємствами. З червня 1941-го до жовтня 1942 року з території Радянського Союзу, котрій загрожувала ворожа окупація, до Казахстану прибуло 1142 підприємства, 29 наркоматів і відомств. У столиці республіки Алма-Аті розмістилося 34 заводи або великі цехи. Донецькі шахтарі працювали в Карагандинському вугільному басейні. Обладнання багатьох підприємств легкої промисловості було знову змонтоване в Казахстані й істотно підвищило його промисловий потенціал.

Тут також знайшли тимчасову «військову» прописку установи культури, науки, освіти, охорони здоров'я, суспільні й державні організації. Зокрема, Київський академічний театр імені І. Франка з 4 грудня 1941 року відновив роботу в Семипалатинську. Об'єднаний український державний університет, створений із найстаріших в Україні Харківського і Київського університетів, розпочав навчання студентів у Кзил-Орді. В Алма-Аті розмістився Фізико-технічний інститут АН УРСР.

Особлива наша подяка казахстанським братам за тепло, привітність і гостинність, з якими вони зустріли і забезпечили всім необхідним, ділячись останнім, десятки тисяч мирних людей з України, які рятувалися від огненного смерчу війни.

Український народ ніколи не забуде, що в боях за визволення його землі від гітлерівських окупантів брали участь понад 200 тисяч казахстанців. 156 із них за здійснені тут подвиги були визнані гідними звання Героя Радянського Союзу. Серед них — 20 воїнів 73-ї гвардійської дивізії, сформованої на території Казахстану, що відзначилися під час форсування Дніпра.

У битві за Дніпро відзначився прославлений льотчик-штурмовик, двічі Герой Радянського Союзу Талгат Бегельдінов. У складі військ 2-го Українського фронту він брав участь у боях за визволення українських міст Олександрії, Знаменки, Кіровограда, Умані, Одеси.

Казахи без особливого ентузіазму зустріли перспективу оранки цілинних земель, що споконвіку використовувалися як пасовища

ВІДНОСИНИ: ТА СУЧАСНІСТЬ

У ті грізні роки стало відомим ім'я військового журналіста, воїна-письменника Баубека Буклішева. Його останній бій відбувся навесні 1944 року. Разом з декількома товаришами він за півгодини розмінував підходи до села Нова Юльївка. Загалом було виявлено і знешкоджено 280 мін.

У з'єднанні С. Ковпака відважно боровся Д. Байдаулєтов. 26 жовтня 1942 року він відзначився в бою біля Старої Гути Сумської області.

Активним учасником партизанської боротьби в Україні став казахський учитель Касим Кайсенов. У листопаді 1941 року він був закинутий у Ржищевський район для організації боротьби проти окупантів. Після створення 1942 року партизанського загону очолив групу підривників, а надалі став командиром одного із загонів. Його бійці у вересні 1943 року брали участь у захопленні плацдармів на правому березі Дніпра. Дві доби загін під його командуванням чисельністю 120 чоловік утримував плацдарм до підходу радянських військ. Надалі за завданням Українського штабу партизанського руху К. Кайсенова перекинули у ворожий тил на територію Закарпаття і відрядили до партизанського з'єднання О. Тканка, де він командував загоном. Відважний партизанський командир був нагороджений орденом Богдана Хмельницького, що стало одним із численних свідчень і символів бойового братерства народів України і Казахстану.

Нові масштаби, якість і динамізм набуло україно-казахстанське співробітництво в післявоєнні роки. На відміну від довоєнного періоду, вектор цього співробітництва був більшою мірою звернений у бік України, територією котрої двічі прокотився руйнівний вал війни. Металурги Темiртау допомагали у відновленні виробничих потужностей Дніпродзержинська, шахтарі Караганди відроджували донецькі шахти, тракторобудівники з Павлодара брали участь у відродженні ХТЗ — такі лише окремі, хоча, безсумнівно, вагомої та яскраві, сторінки літопису трудової співдружності тих років.

Ведучи мову про цю вражаючу хронологію взаємної допомоги і взаємного збагачення, просто не можна не сказати, що в одному з індустріальних міст України — Дніпродзержинську — здобував професію майбутній Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв. Про це тут нині нагадує щойно відкрита скульптурна композиція.

Детальніше і не зовсім так, як це зазвичай заведено з ювілейних приводів, варто зупинитися на історії освоєння цілини. Найбільше вона зачепила Україну як республіку-донора і Казахстан як республіку-реципієнта. Минулого року в Казахстані й деяких інших країнах СНД було урочисто відзначено 50-річчя цілинної епопеї. І вона, беззаперечно, варта багатьох високих слів. Колишня цілина є житницею Казахстану і дотепер, як з'ясувалося, виручає Україну в разі неврожаю. Проте не все так однозначно.

Ідея масового освоєння цілинних і перелогових земель Радянського Союзу народилася в голові М. Хрущова у дні роботи вересневого (1953 р.) пленуму ЦК КПРС і була в загальному плані вперше викладена на його зустрічі з делегацією Казахстану, котра брала участь у роботі пленуму. Казахи на чолі з першим секретарем ЦК Компартії республіки Ж. Шаяхметовим без особливого ентузіазму зустріли перспективу оранки цілинних земель, що споконвіку використовувалися як пасовища. Мотиви такої стриманості можна зрозуміти: з пасовищного фонду вилучалися мільйони гектарів, а створювалися на них землеробські радянські господарства, котрі потребували залучення десятків, якщо не сотень тисяч, працівників з інших республік. А казахи вже й без того були етнічною меншістю на своїй власній землі.

Дискусії, що розгорнулися після цього, стосувалися не тільки і не стільки вибору регіону, де мали нарощувати виробництво товарного хліба, а й організаційно-господарської форми ведення сільського господарства, на котру слід було спертися, — колгосп або радгосп? Віддавши перевагу Європейській частині СРСР, керівництво країни неминуче зіштовхнулося б із усіма проблемами колгоспної економіки, котрі не піддавалися б розв'язанню. А в Азіатській частині країни необхідно було створювати в незаселених місцях великі фабрики зерна — радгоспи. І що далі, то виразніше вимальовувався замість курсу на інтенсифікацію колгоспного виробництва принципово інший курс — екстенсивного розвитку сільського господарства.

Порушуючи ухвалені в партії канони, Хрущов не висунув на ключові посади під час заміни керівництва Казахстану представників корінної національності. На посади першого і другого секретарів ЦК Компартії республіки було рекомендовано і незабаром затверджено президією ЦК КПРС білоруса П. Пономаренка (першим секретарем) і українця Л. Брежнєва (другим секретарем).

22 лютого 1954 року на цілину виїхала перша група української молоді — кілька десятків трактористів, комбайнерів, механіків МТС, робітників заводів і будов Київської області. Місцем призначення був Федоровський район Кустанайської області. А на початку березня перші групи цілинників прибутку до Казахстану вже з усіх областей України. Так виникли радгоспи «Київський» і «Харківський» у Кустанайській області, «Київський» і «Херсонський» в Акмолинській області та інші господарства.

За 1954—1955 роки в Казахстан прибуло з інших республік на постійну роботу понад 360 тисяч фахівців масових професій сільськогосподарського виробництва. Посланці України організували 54 радгоспи, москвичі — 46, білоруси — 22. Оскільки під час жнив на цілині не вистачало власної робочої сили, сюди на підмогу виїжджали сотні тисяч представників інших республік, сіл і міст. Значний внесок у збирання цілинного хліба зробило студентство.

Цілина стала етапною сторінкою історії української діаспори в Казахстані, надавши могутнього імпульсу її зростанню і розвитку. Наші співвітчизники в цій республіці активно сприяють розширенню і поглибленню співробітництва між Україною і Казахстаном на сучасному етапі.

Статистика зростання українського населення в Казахстані має такий вигляд (у тис.):

1897 (перепис)	— 93,4
1910—1917 (оцінка)	— 789,5
1926 (перепис)	— 861,0
1939 (перепис)	— 658,3
1989 (перепис)	— 857,7
1999 (перепис)	— 547,1.

Як уже зазначалося, у значних кількостях українці почали з'являтися на території сучасного Казахстану з 70 — 80-х років XIX століття. Основний їх потік було спрямовано з Лівобережної України, особливо з Полтавської губернії. Вони осідали переважно на території нинішніх Акмолинської та Семипалатинської областей.

Найбільший за весь час приріст переселенців спостерігався після революції 1905—1907 років і столипінської реформи, яка відбулася після неї. Саме в ці кілька років і був закладений фундамент української діаспори в Казахстані.

Всесоюзний перепис 1926 року, зафіксувавши точну кількість українців у Казахстані, підтвердив правильність оцінки їх передреволюційної чисельності. Наступний перепис, 1939 року, показав, що число українців скоротилося, незважаючи на природний приріст за попередні 13 років. Скорочення варто пояснити двома головними обставинами — втратами під час голоду 1932 — 1933 років і зміною національності через русифікацію або виконання негласних інструкцій переписувачами вважати українців росіянами.

За 30 років до наступного перепису — 1989 рік — число українців зросло за рахунок переселень, особливо інтенсивних у роки освоєння цілинних і перелогових земель, а також природного приросту в українській діаспорі. Однак темп зростання недостатньо враховує два зазначені чинники, оскільки водночас діяла і протилежна тенденція — обрусіння українців у російськомовному середовищі. Їх питома вага в загальній чисельності населення Казахстану скоротилася за ці роки з 10,7 до 5,4 відсотка, що теж побічно вказує на асиміляційні процеси в українській діаспорі.

За десятиліття — 1989—1999 роки — абсолютна чисельність українців у Казахстані помітно зменшилася, а їх питома вага в населенні країни скоротилася до 3,7 відсотка. За цей час число німців зменшилося в 2,6 разу, українців — в 1,6, росіян —у 1,3 разу. Різке скорочення кількості німців пов'язано з їхнім виїздом до ФРН. Росіяни й українці їхали у свої країни, оскільки економіка Казахстану була уражена системною кризою, спричиненою розвалом Радянського Союзу. Однак Казахстан раніше за інші країни СНД оговтався від кризи, і економічні причини для еміграції зійшли нанівець. Цілком можливо, що більш високі темпи скорочення українського населення порівняно з росіянами зумовлені знову-таки асиміляцією якоїсь його частини.

Якщо сказати про економіку докладніше, то нині в Казахстані, і це особливо добре видно на тлі наших внутрішніх проблем, динамічно розвиваються всі її галузі, населення отримує досить високі пенсії, немає затримок у виплаті заробітної плати. У 2002 році Європейський Союз і США визнали Казахстан країною з ринковою економікою. Середня заробітна плата в країні наближається до 200 доларів США, що вище, ніж в Україні.

Унаслідок еміграції значної частини некорінного населення і високої народжуваності серед казахів, останні за період 1989 — 1999 років перестали бути національною меншістю у своїй власній країні. Їх чисельність зросла з 6 497 тисяч у 1989 році до 7 985 тисяч у 1999 році, а питома вага — з 40,1 до 53,4 відсотка. Загальна чисельність населення Казахстану скоротилася з 16 199 тисяч у 1989 році до 14 953 тисяч у 1999-му. В 2005 році вона знову почала збільшуватися і становить нині 15 185 тисяч осіб. У країні почала діяти державна програма підтримки народжуваності.

Історія дипломатичних відносин між Україною і Казахстаном, якщо коротко, має такий вигляд. У грудні 1991 року наші країни обмінялися телеграмами про взаємне визнання незалежності. Дипломатичні відносини було встановлено в липні 1992 року. З травня 1994 року почало працювати Посольство України в Казахстані, з грудня того самого року — Посольство Казахстану в Україні.

Перший візит Президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва до України відбувся 20 січня 1994 року. Під час нього було підписано багато угод, зокрема, Договір про дружбу і співробітництво, угоди про вільну торгівлю, про заохочення і взаємний захист інвестицій.

Під час візиту глави Казахстану було визначено, що обидві країни засновують свої відносини на взаємній повазі, довірі та злагоді, на принципах поваги незалежності, державного суверенітету, територіальної цілісності й непорушності кордонів, рівноправності і невтручання у внутрішні справи одне одного, незастосування сили чи погрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, мирного врегулювання спорів, дотримання прав людини і основних свобод, сумлінного виконання зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Погляди керівництва двох країн на проблеми і перспективи розвитку сучасного світу були відображені в ухваленій президентами декларації «Сучасний світ: виклики і небезпеки». У документі зазначалося, що позитивні зміни на європейському та азіатському континентах супроводжуються появою нових викликів і небезпек. Існуюче занепокоєння в галузі безпеки цілої низки держав може бути знято лише шляхом створення міжрегіональної універсальної системи безпеки «від Ванкувера до Владивостока», до якої входять усі держави без винятку. Казахстан і Україна, підкреслювалося в декларації, — багатонаціональні держави, які будують відкрите демократичне суспільство і взяли за основу свого розвитку збереження і зміцнення міжнаціонального і соціального миру і злагоди.

У серпні 1994 року, після зміни виконавчої і законодавчої влади в Україні, Н. Назарбаєв знову прибув до нашої країни. Цього разу сторони розглянули розвиток торгово-економічного, промислового і науково-технічного співробітництва на рівні органів державної влади і управління, органів територіального самоврядування, фінансової і банківської систем, підприємств і організацій двох країн. Президенти домовилися про опрацювання питань, що стосуються повернення на історичну батьківщину депортованих з України народів. Урядам обох країн було доручено створити постійно діючу комісію з економічного співробітництва для розробки принципів і напрямів інтеграції у важких галузях промисловості. Як пріоритетні було визначено паливно-енергетичний і гірничо-металургійний комплекси, хімічну промисловість, машинобудування, агропромисловий комплекс, транспорт і комунікації.

На київській зустрічі президентів України і Казахстану в серпні 1994 року була укладена угода про фінансову базу гуманітарного співробітництва. Йшлося, зокрема, про підтримку культурних центрів, взаємодію в галузі охорони здоров'я, народної освіти і підготовки кадрів. Було підписано угоди про співробітництво в сфері науки і технологій, пенсійного забезпечення, військової і народної освіти. Досягнуті домовленості поставлено на практичну основу створенням 1995 року комісії двох країн з економічного співробітництва.

Візит Президента Казахстану Н. Назарбаєва до України у вересні 1999-го завершився підписанням договору про поглиблення економічного співробітництва двох країн на 1999—2009 роки. Цей документ створив необхідну правову базу для поглиблення двостороннього співробітництва в пріоритетних галузях економіки, взаємодії в сфері податкової політики, антимонопольного регулювання, сприяння розвитку кооперації та інвестиційної діяльності. Окремі угоди про співробітництво були укладені між міністерствами фінансів і національними банками обох країн.

Результатом цього візиту стала також угода про спрощений порядок набуття і припинення громадянства громадянами України, які постійно проживають у Республіці Казахстан, а також громадянами Республіки Казахстан, які постійно проживають в Україні. Для України ця угода має особливу цінність з огляду на розміри української діаспори в Казахстані. Угода ратифікована Верховною Радою 14 вересня 2000 року.

Нового імпульсу україно-казахстанському співробітництву надав візит Президента України В. Ющенка до Астани в травні 2005 року.

Найважливішим показником економічного співробітництва є обсяг товарообігу між двома країнами. У 1999 році він становив 174 млн. доларів США, у 2000-му — 348 млн., 2001-му — 645 млн., 2003-му — 739 млн., а в 2004 році вперше перевищив мільярд доларів. Частка України в загальному обсязі зовнішньої торгівлі Казахстану становить за минулий рік 3 відсотки, зокрема, експорт в Україну — 1,4 відсотка й імпорт з України — 5,7 відсотка. Україна посідає друге, після Росії, місце серед країн СНД — торгових партнерів Казахстану, і сьоме — в загальному списку 170 його торгових партнерів.

У структурі українського експорту в Казахстан переважають машини, обладнання і запчастини до них, харчові продукти. Українські підприємства-експортери взаємодіють з Казахстаном у 157 напрямах, серед яких значна частка постачань припадає на продукцію машинобудування. У казахстанському імпорті Україна посідає четверте місце після КНР, Росії та Німеччини.

В українському імпорті з Казахстану переважають нафта, газ, деякі марки прокату, феросплави, азбест. З урахуванням темпів розвитку казахстанської нафтогазової промисловості і залежності України від зовнішніх джерел енергоносіїв для нас пріоритетним напрямом є співробітництво саме в цій сфері. Йдеться про пряму участь України в розвитку нафтогазової промисловості Казахстану і таку само пряму участь Казахстану в розвитку нафтопереробки в Україні.

Видобуток нафти в Казахстані в 2003 році вперше перевищив 50 млн. тонн, а в найближчі 10 років досягне 150 млн. тонн. Щорічно понад 10 млн. тонн казахстанської нафти експортується через транспортні системи України, близько 2 млн. тонн постачається на українські нафтопереробні заводи. Ці обсяги можуть бути істотно збільшені за наявності доброї волі двох країн і заохочення українського експорту в Казахстан, що забезпечить фінансову основу для різкого збільшення імпорту енергоносіїв.

Маючи великі запаси вуглеводневої сировини (до 10 млрд. тонн нафти і родовища газу, що вимірюються трильйонами кубометрів), Казахстан зацікавлений у розвитку українських нафтопроводів і газопроводів, морських портів для транспортування каспійської нафти на світовий ринок.

У двосторонньому економічному співробітництві між Україною і Казахстаном спостерігається тенденція до поступового переходу від торгових операцій до кооперування виробництв та інтеграції капіталу, створення спільних підприємств і компаній. Про це йшлося, зокрема, на черговому (шостому) засіданні казахстансько-української міждержавної комісії з економічного співробітництва, яке відбулося в травні 2005 року в Астані під час візиту В. Ющенка до Казахстану. Сторони обмінялися інформацією про реалізацію програми довгострокового економічного співробітництва між Казахстаном і Україною на 1999—2009 роки. Було вирішено розглянути перспективи розвитку проекту нафтопровідної системи Одеса—Броди—Плоцьк. Українська сторона висловила готовність сприяти в приєднанні Казахстану до угоди про співробітництво в реалізації проекту з інтеграції нафтопроводів «Дружба» та «Адрія».

Переговори про спільні проекти отримали новий стимул після зустрічі Н. Назарбаєва і В. Ющенка в Казані в серпні 2005 року. Зокрема, Президент України запросив казахську сторону приєднатися до реалізації проекту з будівництва міжнародного порту в районі озера Донузлав.

Під час візиту Прем'єр-міністра України до Астани в жовтні 2005 року було розглянуто 93 проекти в рамках формування Єдиного економічного простору з Білоруссю, Казахстаном і Росією. 16 проектів, за заявою Ю. Єханурова, Україна готова підписати, робота над іншими триває. Концепція України в формуванні ЄЕП полягає в тому, що її участь у спільних проектах не має суперечити Конституції і чинному законодавству, а також стратегічному курсу на євроатлантичну інтеграцію і вступу до Світової організації торгівлі. Україна виступає проти створення в рамках ЄЕП наднаціональних органів і передачі їм повноважень у проведенні зовнішньоекономічної політики.

Посідаючи восьме місце у світі за територією, Казахстан зацікавлений у розвитку транспортних зв'язків усередині власної території і з усіма державами світу. Країна є мостом між Заходом і Сходом. Водночас вона не має виходу до океану, тому і не може використовувати без допомоги інших країн морські комунікації — найбільш дешеві та ефективні. Транспортні проекти Казахстану містять у собі:

— створення Азіатсько-Європейського автомобільного шляху;

— реконструкцію і формування системи транснаціональних залізниць Пекін—Стамбул (10,5 тис. км, у тому числі 1,8 тис. км територією Казахстану) і Гонконг—Лондон;

— реконструкцію, будівництво й експлуатацію портів на Каспійському морі.

У здійсненні цих масштабних проектів дуже помітну роль може відіграти Україна. У свою чергу казахстанські компанії може бути залучено до робіт з розширення можливостей морських портів України для переробки експортно-імпортних вантажів Казахстану.

Після розвалу союзної держави авіасполучення між Казахстаном і Україною припинилося більш як на 10 років, і в Казахстан можна було долетіти лише через Москву. З 2004 року Київ і Сімферополь знову з'єднані прямим повітряним сполученням з Астаною, Алмати, Карагандою та Усть-Каменогорськом.

У Казахстані діють майже 20 українських культурних центрів. При них функціонують недільні школи, фольклорні ансамблі, хорові колективи, бібліотеки. В Астані з 1994 року працює Український навчальний комплекс (дитячий садок, недільна школа, гімназія). З 1994 року за фінансової підтримки уряду видається газета «Українські новини».

У рамках святкування 190-ї річниці з дня народження Т. Шевченка в Астані відкрили інформаційно-культурний центр України імені великого поета. Між музеєм м. Форт-Шевченко і Канівським державним музеєм імені Т. Шевченка підписано угоду про співробітництво. При Посольстві України в Астані діють громадська рада та Асоціація українців Казахстану.

Біографія національного поета України — сполучна ланка у відносинах між українцями і казахами безпосередньо в Казахстані, а також між українським і казахським народами. Це відзначив Президент України Віктор Ющенко в листі Нурсултану Назарбаєву у відповідь на привітання з нагоди обрання Президентом України: «Особливе місце в нашій загальній історії посідає особистість генія українського народу Тараса Шевченка — поета, письменника і художника, який волею долі пов'язав народи України і Казахстану міцними узами дружби».

Переборовши труднощі трансформаційного періоду, Україна і Казахстан вийшли на магістральний шлях розвитку людства. Саме тепер виникають об'єктивні передумови для різкої інтенсифікації всіх форм і напрямів спільного співробітництва. Тому подальше зміцнення україно-казахстанських зв'язків — і веління часу, і важлива складова їх історичної перспективи.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Українські підприємства-експортери взаємодіють з Казахстаном у 157 напрямах

■ ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про «День уряду України» у грудні 2005 року

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Провести «День уряду України» у Верховній Раді України 14 грудня 2005 року о 15 годині з порядком денним: «П'ята річниця закриття Чорнобильської АЕС».

2. Кабінету Міністрів України визначити доповідачів, підготувати аналітичні та довідкові матеріали із зазначеного питання і подати їх для вручення народним депутатам України до 1 грудня 2005 року.

3. Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи разом з іншими заінтересованими комітетами Верховної Ради України узагальнити пропозиції народних депутатів України і матеріали, які будуть подані Кабінетом Міністрів України, підготувати співдоповідь і проект постанови Верховної Ради України з питання, що розглядатиметься на «Дні уряду України».

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
3 листопада 2005 року.
№ 3049-IV.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про відзначення 100-річчя з дня виходу першого україномовного часопису Центральної та Лівобережної України «Хлібороб»

12 листопада 1905 року вийшов перший у Російській імперії україномовний часопис — «Хлібороб», накладом 5 тисяч примірників «коштами та заходами» Лубенської української громади. Часопис закликав до політичних та економічних змін, зокрема, до автономії в межах Росії, передачі землі селянам, цивілізованих виборчих органів, відкриття українських шкіл тощо.

Вважаючи за доцільне відзначити на державному рівні 100-річчя з дня виходу першого україномовного часопису Центральної та Лівобережної України «Хлібороб», Верховна Рада України **постановляє:**

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України розробити та затвердити план заходів щодо підготовки до відзначення на державному рівні 100-річчя з дня виходу першого україномовного часопису Центральної та Лівобережної України «Хлібороб».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
3 листопада 2005 року.
№ 3063-IV.

■ САМОВРЯДУВАННЯ

«Чорна» мітка для депутата

За поданням першого заступника прокурора області позачергова сесія Сумської міськради дала згоду на притягнення до кримінальної відповідальності депутата міськради Ольги Крутушкіної, яка перебуває під вартою майже півроку. Депутатові інкримінують цілий «букет» тяжких та особливо тяжких діянь, що загалом тягне на 27 років позбавлення волі. Зокрема, її звинувачують у привласненні, розтраті майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у великих розмірах, у перешкоджанні здійсненню громадянами виборчого права шляхом погроз і підкупу, а також повторному даванні хабара.

Тож, заслухавши прокурорське подання, сумські депутати 44 голосами «за», вперше за роки незалежності, виписали своїй колезі «чорну» мітку — позбавили її депутатської недоторканності.

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

ЗАСЄДА Ігор Іванович

Пішов від нас у вічність Ігор Іванович ЗАСЄДА —голова Київської організації Національної спілки журналістів України, секретар НСЖУ.

Він був талановитою людиною. Ігор Засєда залишив по собі тисячі публікацій і книжки, в яких узагальнив свій творчий і життєвий досвід. Він з честю носив почесне звання заслужений журналіст України.

Він був принциповою людиною, відстоюючи моральні цінності, етичні норми нашої професії.

Він був мужньою людиною. Ігор Іванович стійко боровся з невиліковною хворобою — і у цьому ще раз проявився його спортивний дух призера Олімпійських ігор 1956 року у Мельбурні.

Ми, його друзі і колеги, завжди пам'ятатимемо Ігоря Засєду.

Секретаріат Національної спілки журналістів України, колектив «Голосу України» висловлюють щире співчуття рідним і близьким покійного нашого друга і товариша.

■ У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Потрібен державний герб

Народний депутат **Ігор Шаров** звернувся до Голови Верховної Ради Володимира Литвина з проханням узяти під особистий контроль процес підготовки проекту великого Державного герба України для подальшого внесення його на розгляд парламенту.

Ігор Шаров наголосив, що за 14 років незалежності України затверджено два з трьох державних символів — прапор та гімн. «Разом з тим такий важливий символ держави, як великий Державний герб, досі відсутній», — зазначає він.

■ ФОТОФАКТ

У Києві проходить спеціалізована виставка «Гроші ЕКСПО-2005». На ній провідні фінансові установи країни представляють банківські, страхові та фінансові послуги.

На знімку: Нацбанк України продемонстрував на виставці ювілейні монети з золота, срібла та мельхіору. Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

■ У КОМІТЕТАХ ВР

Головного болю — ще на півмільярда

У Комітеті з питань фінансів і банківської діяльності пристрасті розпалилися не на жарт. Ще б пак — аудитори, банкіри, представники профільних організацій аналізували урядовий законопроект, який має вдосконалити 15 податкових законів і дати вже наступного року додатково в держбюджет 500 мільйонів гривень. Гіпотетично.

Заступник міністра фінансів Василь Ригорецький, схоже, очікував менш бурхливої реакції присутніх на дещо спізнілий урядовий законопроект (на думку головуючого за «круглим столом» Віталія Хомутинника, щонайменше на місяць). Адже чи не вперше уряд пропонує відкоремити мухи від котлет — податкові нововведення від бюджетного процесу. У намірах — посилити адміністрування ПДВ, обмеживши коло імпортерів, які користуються авальованими векселями, лише великими платниками податків і запровадити систему електронної звітності. Податківці — за, банкіри —проти, бо, виявилося, що від аваліста вимагатиметься платити штрафні санкції за несвоєчасне погашення векселя, який дає відстрочку платежу. Мало сказати, що зміни до законів про оподаткування прибутку підприємств і доходів громадян не влаштовували банкірів, швидше за все, вони їх обурювали. З гнівного виступу голови Асоціації українських банків Олександра Сугоняки випливало, що автори законопроекту пропонують обмежити неоподатковувану частину резервів комерційних банків лише сумнівними і безнадійними кредитами. Не більше і не менше. Важко не погодитися з тим, що до такої міри круте нововведення фактично встановлює податок на збитки, а не прибуток. Пролунала низка риторичних запитань: «А що, за нової влади ризиків поменшало? А що, застави, які банки одержують під кредитні угоди, стали більш ліквідні? Хто автор цього законопроекту, якщо він дозволяє собі зневажати Конституцію? І чому, зрештою, ці пропозиції в очі не бачив Нацбанк?»

Представник Нацбанку, схоже, був не менш ошелешений. Він констатував, що останні роки резерви зменшували максимум на 10 відсотків, а законопроект пропонує скоротити їх одразу в 20 разів, вимиваючи з банків регуляторний капітал. Хіба це не зазіхання на стабільність банківської системи взагалі?

Не порадували й страховики. Від їхнього імені глава Ліги страхових компаній Олександр Завада повідомив, що пропозиція підняти на процентний пункт ставку оподаткування з обороту страхової діяльності не розширить, а звузить її поле. До того ж нинішня трипроцентна ставка з обороту рівнозначна оподаткуванню прибутку страхових компаній за ставкою 100 відсотків! Чого більше?

Голова концерну «Укрспирт» Володимир Сухомлінов іронізував з особливостей вітчизняної фіскалізації: у березні вартість ліцензії на виробництво спирту підвищили удесятеро, і вона стала дорожчою від ліцензії на імпорт — це призвело до скорочення кількості самих ліцензіатів. Сушимо голову, де взяти 500 мільйонів гривень, а не бачимо, що майже таку суму цього року ми одержимо від детінізації нашої галузі. Треба більше —дамо пропозиції, але до нас не прислухаються.

Чому не прислухаються? Уряд збирається вчергове підвищити ставки акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої. А ще (браво!) запровадити новий щорічний платіж для здійснення заходів на проведення профілактики та лікування від алкогольної та тютюнової залежності. Інакше кажучи, уряд подбає і про головний біль, і про пігулки проти нього.

За словами Віталія Хомутинника, парламент розглядатиме податкові новації в першому читанні вже наступного тижня. Квапить проект держбюджету на рік наступний. Верховна Рада вкотре змушена все робити швидко і самостійно.

Сергій ВЛАД.

Енергозбереження ніхто не скасовував

Що буде із національною економікою, особливо тими її секторами, що споживають велику кількість енергоресурсів, після можливого зростання ціни на газ до 120—140 доларів за тисячу кубометрів та як запобігти серйозній енергетичній кризі? Вчора ці проблеми обговорювали під час «круглого столу», ініційованого Комітетом Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва та фракцією Народної партії України.

Як зазначив голова підкомітету з питань державного боргу, запозичень та інвестицій Володимир Майстришин, питання мінімізації негативних для економіки наслідків від прогнозованого зростання цін має стати одним із пріоритетів державної політики, не менш важливим, ніж вступ до Світової організації торгівлі. Адже надзвичайно велика енергозатратність вітчизняного виробництва, яка у 3—5 разів перевищує такі самі показники розвинених країн і сягає 42 відсотків загальновиробничих видатків, сьогодні стає фактором реальної загрози національній безпеці. Особливо виразно це простежується у контексті цінових тенденцій на світовому ринку енергоресурсів — останнім часом дорожчає не лише нафта, а й природний газ. Тим часом зростанням ціни на газ до 120 доларів за тисячу кубометрів, що є дуже ймовірною перспективою найближчих років, просто зупинить вітчизняне хімічне виробництво, за ціни 140 доларів «ляже» і металургія.

Саме тому потрібно робити кроки на випередження, зокрема це стосується енергозбереження. Проте відсутність чітких та ефективних правових механізмів заохочення до економії та покарання за марнотратство зупинила тенденцію до скорочення споживання природного газу: якщо у 1999 році було спожито 75,6 мільярда кубометрів природного газу, у 2002-му — вже 69,7 мільярда, то у 2004 році ця цифра досягла 75,7 мільярда кубометрів. Не дивно, що торік підприємства Мінпромполітики заощадили лише 1,7 відсотка газу від річної потреби, електроенергії й того менше — 1,03 відсотка, тоді як реальний потенціал енергозбереження може становити до 70 відсотків.

Учасники «круглого столу» вважають, що чинне законодавство у сфері енергозбереження має вдосконалюватися за такими напрямами: по-перше, потрібно створювати правові підстави для запровадження ефективного державного регулювання енерговитрат, по-друге, треба економічно стимулювати впровадження енергозберігаючих технологій і, по-третє, вдосконалювати правове поле, яке регламентує облік та контроль споживання енергоресурсів. Наприклад, підприємства, які вкладають свої кошти в енергозберігаючі технології, повинні мати право відносити ці інвестиції на валові затрати, а кошти з прибутку, спрямовані на енергозбереження, не повинні оподатковуватися.

Сергій ІВАНІВ.

11 вересня навпаки

Відразу після вибухів, які прогриміли в середу ввечері, Йорданія закрила всі свої сухопутні кордони на невизначений термін. Відповідальність за теракти в Аммані взяло на себе терористичне угруповання «Аль-Каїда». Інформацію про це розміщено на сайті цієї ісламістської організації.

Нагадаємо, що три теракти поспіль було вчинено в готелях столиці країни, де мешкають переважно західні туристи. Кількість загиблих наближається до 60, більш як 120 осіб дістали поранення різного ступеня.

Після цих терактів готелі Нью-Йорка взято під посилену охорону. Американські експерти відразу відзначили «символістику» дати терактів, вчинених у Йорданії, — 9 листопада (9 число 11 місяця). Згадуючи про дату терактів 2001 року, американці наголошують, що це «ніби 11 вересня навпаки» (11 число 9 місяця).

Наші миротворці зустрінуть Новий рік дома

Пообіцяв міністр оборони України Анатолій Гриценко, повернувшися з Іраку

За словами міністра, український миротворчий контингент у Республіці Ірак готовий до виведення, третій, заключний, етап якого намічено з 20 по 30 грудня цього року. У цей час на батьківщину повернуться близько 900 військовослужбовців.

— Це буде не втеча, а планомірне, гідне виведення з операції, — сказав голова Комітету Верховної Ради з питань оборони Георгій Крючков. — Ми — єдина держава, що не просто виводить свої війська, а передає підготовлену заміну. Україна свою місію реалізувала ліпше, ніж інші учасники. Під час нашої зустрічі з губернатором провінції Вассіт він зазначив, що, на відміну від американців, яких тут вважають окупантами, до українських миротворців ставляться як до друзів. І порадив поспішати зайняти нішу в мирному співробітництві з Іраком.

Отже, місія наближається до кінця. На думку Анатолія Гриценка, українські військовослужбовці виконали її гідно. Вони активно брали участь у заходах зі стабілізації обстановки, готували собі заміну — військові підрозділи іракської армії. Миротворці працювали на імідж України. Вони набули неоціненного досвіду служби в справжніх бойових умовах і після повернення додому, за оцінкою міністра оборони, стануть національною військовою висококопрофесійною елітою.

— Там немає такого формалізму, як у збройних силах будь-якої країни, що вчаться за підручниками і постійно стоять на своїх базах. Там — звичайна бойова ситуація. І це можливість військових людей зрозуміти і відчути, навіщо, власне, потрібна армія, — зазначив Анатолій Гриценко.

Український контингент підготував надійну базу для ділового співробітництва двох країн. У ньому зацікавлені і Україна (це буде визначена компенсація нашого перебування там), і Ірак. Григорій Крючков запевнив, що вітчизняні профільні відомства розробили пакет серйозних пропозицій з ділового співробітництва й участі у відновленні Республіки Ірак. Тепер слово за дипломатами і бізнесом.

Ольга ВАУЛІНА.

Незважаючи ні на що, Франція чекає туристів і нашого Президента

(Початок на 1-й стор.).

Тим часом комендантську годину оголошено майже в 40 містах Франції. Вона триватиме 12 днів і, як вважають аналітики, лише на якийсь час зупинить насильство в країні, що відбувається останні два тижні. Силові заходи не вирішать проблеми в бідних пригородах, де вибухонебезпечна ситуація навряд чи швидко згасне. Там поліція щодня сотнями затримує учасників погромів. Свої дії паліії координують за Інтернетом, а угруповання часто змагаються: якщо одне спалило 50 машин, інше намагається його випередити.

Незважаючи на заворушення у Франції, міністр закордонних справ Філіп Дуст-Блазі, який прибув в Україну, не вважає свою країну небезпечною для туристів. Так він відреагував на те, що деякі держави, у тому числі Україна, рекомендували своїм громадянам дотримуватися підвищеної обережності у Франції.

Зазначу, що нестабільність у цій країні потрясає не тільки світові валютні біржі, де євро впав нижче від психологічно важливої оцінки — 1,18 дол. США. В обмінних пунктах України буквально за день курс євро впав на чотири копійки, а з початку року — на 20. Так наш ринок відреагував на останні події у Франції. Однак українські банкіри переконані, що євровалюта поверне собі втрачені позиції.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ ФОТОФАКТ

Фото Олексія КАВУНА.

У Житомирі пройшов День Овруцького району, головними подіями якого стали виставка майстрів народної творчості та концерт аматорів сцени в облмуздрамтеатрі.

За останніми даними, президент Азербайджану Ільхам Алієв звільнив від посади голів виконавчої влади двох районів. А ЦВК скасував результати голосування в цілому по двох округах та ще майже на 20 виборчих дільницях у зв'язку із встановленими порушеннями під час підрахунку голосів.

Чадир на майдан!

А генпрокуратура Азербайджану порушила кримінальні справи за фактами порушення виборчого законодавства на 42 дільницях та 9 округах. Головам та членам дільничних комісій інкримінують зловживання службовим становищем та фальсифікацію виборчих документів. Проте ця «суворість» не присипляє пильності прихильників опозиції. Вони вимагають: «Чадир на майдан!» (очевидно, це зрозуміло і без перекладу — намети на майдан), але лідери «Азадлику» не дозволили поки що таких кардинальних дій.

Вчора на площі Гелебе акції підтримки самої себе провела влада. Як зізнаються кілька її учасників, їх мобілізували під розписку із суворим попередженням про наслідки непослуху. Сьогодні тут знову черга за помаранчевими. Вони запевняють, що «не підведуть кольору перемоги», але не виключають, що його можуть окропити кров'ю.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Баку (телефоном).

■ ОФІЦІЙНО

У Маріїнському палаці відбулася церемонія вручення вірчих грамот Президентові України Віктору Ющенку від Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Перу Ліліани де Торрес **(на знімку ліворуч)** та Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Франція в Україні Жана-Поля Везіана **(на знімку праворуч).**

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Під знаком СНД

Сьогодні в Мінську завершиться дводенне засідання експертної групи з доопрацювання та узгодження додаткових пропозицій до Плану заходів про підготовку і проведення Року Співдружності незалежних держав. Крім інших, експерти планують доопрацювати проекти угоди про Раду з гуманітарного співробітництва держав—учасниць СНД і установчого договору про створення Міждержавного фонду гуманітарного співробітництва членів СНД.

Газифікація методом толоки

Голубий вогник запалав у буковинському селі Луковиця. Методом толоки прокладено 25 кілометрів газопроводу. Тепер є газ у 360 дворах, клубі, церкві, школі, дитячому садку, сільраді.

Загалом з початку року на Буковині газифіковано 8,5 тисячі осель. Це при тому, що держава обіцяла субвенцію у розмірі 8,1 мільйона гривень, що у вісім разів менше за потребу. Дали 1,1 мільйона. Отож ситуацію рятують громади, які самі й збирають кошти.

Сергій СУЛИМА.

Кредит під гарантію фонду

Створено фонд гарантування позик для підприємств малого та середнього бізнесу. Він візьме на себе гарантію перед банком у вигляді додаткової фінансової поруки — до 40 відсотків від загальної суми кредиту. 60 відсотків позичальник гарантуватиме заставою власного майна. Йдеться про чималі суми кредиту — від 100 тисяч гривень і вище. На конкурсній основі уже визначено шість банківських установ області, які працюватимуть з фондом. Крім того, з обласного бюджету на рахунок фонду надійшов перший транш на суму 200 тисяч гривень. Нині розглядають бізнесові проекти, для реалізації яких підприємцям необхідна допомога фонду. Перевага надаватиметься сфері будівництва, зеленого туризму, виробництва та послуг.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

■ СВІТ КОРОТКО

ЕСТОНІЯ — РОСІЯ

Візу не отримав

Міністру закордонних справ Естонії Урмасу Паету відмовлено у видачі візи на в'їзд до Росії. Глава естонського зовнішньополітичного відомства мав намір відвідати Петербург для участі в засіданні «круглого столу» з питань прикордонного співробітництва. Причини офіційно не повідомляють.

ЄГИПЕТ

Націонал-демократи лідирують

Кандидати правлячої в Єгипті Національно-демократичної партії лідирують на парламентських виборах. За попередніми результатами, вони завоювали більшість із 182 місць у Народних зборах (нижня палата парламенту) у першому турі голосування, що пройшов у 8 з 26 провінцій країни. Усього в першому турі за право стати депутатами брали участь більш як 1,6 тисячі кандидатів, з них 36 — жінки. Тепер у НДП 85 відсотків місць у нижній палаті. Глава опозиційної партії "Завтра" Айман Нур, котрий на президентських виборах був другим, не пройшов до парламенту.

ІРАК

Нові атаки смертників

Учора в різних містах Іраку смертники вдалися до серії атак, в результаті яких загинули майже 40 осіб, багато людей поранено. Найкривавіший теракт вчинено в центрі Багдада. Два смертники привели в дію «пояси шахидів» у ресторані, що часто відвідують поліцейські. Загинуло не менш як 33 чоловіка — сім співробітників правоохоронних органів Іраку і 26 мирних жителів. Ще один великий теракт вчинено в Тикриті. Там смертник на замінованому авто підірвав себе поряд з центром з набору новобранців до армії. Загинуло не менш як п'ять чоловік.

БЕЛЬГІЯ

Генсек — жінка

Вперше в історії Євросоюзу посаду генсека Єврокомісії обійме жінка: з 21 листопада ним стане ірландка Катрін Дей. За пропозицією нинішнього голови Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу, під час формування складу вищого органу виконавчої влади ЄС на сім з 25 посад комісарів ЄС були затверджені жінки. Це є рекордним показником для всіх попередніх складів Єврокомісії.

ІЗРАЇЛЬ

Перес програв на внутріпартійних виборах

Вибори голови ізраїльської партії «Авода» подарували сенсацію з наслідками, що мають згодом позначитися на житті країни: Амір Перец переміг маститого політика, лауреата Нобелівської премії Шимона Переса. А. Перец, котрий обіцяє вивести «Аводу» зі складу правлячої коаліції і перейти в опозицію до прем'єр-міністра Аріеля Шарона, набрав 42,34% голосів, Ш. Перес, який намагався зберегти альянс із правлячою партією «Лікуд», — лише 39,96%. У внутріпартійних виборах також бере участь міністр національної інфраструктури Біньямін Бен-Еліезер. Він набрав 16,82% голосів і визнав свою поразку до підбиття остаточних підсумків голосування.

■ НОВИНИ

Тричі мільйонери

Дніпропетровська область. Якщо вірити статистичним зведенням з полів, аграрії області перетнули 3-мільйонний зерновий рубіж. Як зазначив директор департаменту агропромислового комплексу ОДА Олександр Любович, у господарствах Дніпропетровщини намолочено, зокрема, майже 1,5 млн. тонн пшениці, 765 тис. тонн ячменю, 700 тис. тонн кукурудзи на зерно. З кожного гектара отримали по 29,5 центнера зернових культур.

Сергій КОРОБКОВ.

«Удар» по печінці

Одеська область. У Великомихайлівському районі прикордонники затримали три КамАЗи, завантажені 40 тоннами яловичої печінки з маркіруванням «Зроблено в Канаді». Водії чотирьох автомобілів у відповідь на пропозицію «зелених кашкетів» зупинитися для огляду натиснули на газ і намагалися прорватися в напрямку Молдови. У результаті переслідування три вантажівки було зупинено, четверта машина перетнула держкордон. Попередня експертна оцінка контрабандної печінки — півмільйона гривень. Водії-контрабандисти виявилися громадянами України.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Долітались

Обладнання для бортових систем літаків МІГ-25 вартістю понад півмільйона гривень завезли контрабандою до України з Росії двоє запорізьких бізнесменів та працівник «Укрзалізниці». Зловмисники планували продати цінну апаратуру до Алжиру, проте були затримані на гарячому працівниками внутрішніх органів. Нині справу направлено до суду, **повідомляє прес-центр прокуратури Запорізької області.**

Наші друзі

У селі Городець, що на Рівненщині, найбільше передплатників «Голосу України» у Володимирецькому районі. А все тому, кажуть люди, що люблять газету за її зміст. Щоправда, чимало зробили для популяризації газети та для того, щоб вона вчасно доходила до читача, працівники сільського відділення зв'язку.

На знімку (зліва направо): городецькі поштовики Віктор Чабан, Тамара Гарбар, Ніна Бірюк, Світлана Савостяник, Валентина Губеня.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Тролейбуси працювали на… кишеню директора

Крим. Жадібного керівника затримали під час отримання чергової «мзди» — 6 тисяч гривень. До суду передано кримінальну справу на екс-директора «Кримтролейбуса». Його звинувачують в отриманні хабарів у особливо великих розмірах. Розслідуванням установлено, що він, користуючись службовим становищем, укладав договори оренди з підприємцями за умови, що ті доплачуватимуть безпосередньо йому. У такий спосіб лише на одному орендарі екс-керівник «заробив» майже 30 тис. грн. Крім того, він постійно піднімав ставку щомісячних хабарів, доки один підприємець не звернувся до правоохоронців.

Віктор ХОМЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

Учора біля Нацбанку України представники групи вкладників Інтерконтинентбанку та Громадського руху вкладників провели мітинг. Вони заявили, що в банку склалася кризова ситуація з виплатами за вкладами.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Будівництво ХАЕС — в облозі

Приватизація ВАТ «Управління будівництва ХАЕС» спричинила масові пікетування у Нетішині, Хмельницькому і Києві. Увага до підприємства, котре завжди було одним із головних підрядників на будівництві Хмельницької атомної станції, посилилася після того, як ВАТ виграло тендер на спорудження нових блоків станції.

Після багаторічних простоїв «УБ ХАЕС» набуло надзвичайної інвестиційної привабливості. Адже масштабність будівництва гарантує серйозні фінансові надходження. Влітку частина акціонерів продала новим власникам двадцять два відсотки акцій підприємства. Після цього нові власники, керуючись рішенням столичного Солом'янського райсуду, заблокували пакет акцій, що залишився у власності колективу. У такий спосіб більшість акціонерів було позбавлено права взяти участь у зборах і прийняти рішення стосовно нового керівництва. Це й викликало масові пікети.

Тепер на ВАТ «УБ ХАЕС» встановилося двовладдя: як старе керівництво, так і нові власники акцій вважають себе повноправними господарями. Заручником ситуації став колектив, котрий так і не зміг офіційно висловити свою думку з приводу зміни влади. Результат — у вересні люди уже не змогли вчасно отримати заробітну плату.

Розуміючи неоднозначність ситуації, акціонери вимагають зняти арешт з акцій, які належать ВАТ «УБ ХАЕС» та його дочірнім підприємствам, і провести суд за місцем реєстрації основних акціонерів — у Нетішині, а не в столиці.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: під час пікетування біля Хмельницької ОДА.

Фото автора.

До речі

У зловживанні владою, що спричинило тяжкі наслідки, прокуратура Миколаївської області звинувачує посадовців Южно-Української АЕС. Встановлено, що у травні 2004 року без застосування обов'язкових тендерних процедур вони придбали комплект запасних частин до парової турбіни енергоблока станції на суму 21,6 мільйона гривень. Для цього було залучено два підприємства-посередники — ВАТ «Завод залізобетонних виробів і конструкцій» і ТОВ «Гранітний кар'єр». Утім, була реальна можливість придбати необхідне обладнання безпосередньо в завода-виробника. Зазначені дії призвели до додаткових витрат державних коштів у сумі 6,1 мільйона гривень. Слідство триває, повідомляє наш власний кореспондент у Миколаївській області Олена ІВАШКО.

Доступ до інформації поліпшить закон

Досі в Україні немає досконалого нормативно-правового акта, який регулював би доступ громадян до інформації про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Якщо громадяни не знають, що відбувається в державі, хто ними керує і чи ефективно, вони не зможуть впливати на владу. Тому нині кілька робочих груп розробили свої законопроекти, що мають поліпшити обізнаність громадян та сприяти розбудові демократичного суспільства.

Один з таких проектів «Про доступ до інформації» обговорювався на «круглому столі», що провела робоча група Центру політико-правових реформ за підтримки Організації з безпеки та співробітництва в Європі.

Розробники закону «Про доступ до інформації», зазначила Мар'яна Демкова, керівник проектів Центру політико-правових реформ, вирішили написати процедурний закон, вдосконаливши відповідні норми у частині доступу до інформації. Для цього пропонується спростити процедуру надання інформації та оскарження у разі її неотримання.

Як наголосив керівник проекту «Сприяння у подальшому зміцненні практики демократичного управління в Україні» від ОБСЄ Мартен Енберг, часто уряди, посилаючись на безпеку країни, зловживають грифом «секретно» і закривають доступ до інформації. У цьому законі виписані зовсім незначні обмеження, а отже дано чітке розмежування публічної і конфіденційної інформації.

Уся інформація, яка не належить до закритої, є відкритою. Певні обов'язки покладено й на приватних осіб. Приміром, якщо сталася аварія на приватному підприємстві, це не може втаємничуватися. Чітко виписано також норми, за якими службовець має відповідати за ненадання чи невчасне й недостовірне надання інформації. Тож, як вважають розробники законопроекту, все це має значно поліпшити доступ до інформації, а отже, і допомогти в просуванні демократичних засад.

Марина КРИВДА.

Розбійне пограбування року,

або Хто і за що кровно мстить міліціонерам, інкасаторам і банкірам?

■ ПОДРОБИЦІ ТРАГЕДІЇ

Професія інкасатора в Харкові з ризикованої перетворилася на смертельно небезпечну. ЦГЗ УМВС повідомив, що до Харкова прибув міністр внутрішніх справ. Нині в місті оголошено план «Перехоплення». Зупиняють і оглядають автомобілі «Деу» темного кольору (за словами очевидців, убивці поїхали з місця злочину на машині саме цієї марки). Нагадаємо, минулого вівторка, приблизно о 19.30 вечора, на околиці Харкова відбувся черговий, уже третій за ліком, збройний напад на інкасаторську машину. Злочинці з автоматичною зброєю, за деякими даними, з лазерним прицілом холоднокровно розстріляли весь екіпаж інкасаторського ескорту, забрали сумку з грошима, підпалили автомобіль і зникли. На місці події загинули три чоловіки. Ще один член екіпажу доставлений з тяжкими пораненнями до лікарні. Йому пощастило: злочинці подумали, що він убитий.

Цей випадок у деталях повторює два попередні. Примітно, що всі ці злочини зв'язує одна дата — передень свята радянської міліції: у 2001 році 26 жовтня на вулиці Дерев'янка було розстріляно впритул інкасатора; рік тому, 26 жовтня, на темній вулиці на околиці міста розстріляли двох охоронців і поранили інкасатора. Щораз злочинці забирали із собою великі суми грошей. В останньому випадку багажник спаленого автомобіля був доверху забитий банкнотами, які злочинці чомусь спалили.

За інформацією полковника міліції, котрий побажав залишитися невідомим, не викликає сумніву, що це справа рук однієї злочинної групи. Завидна поінформованість (напад на автомобіль на останній «точці» забирання грошей), у темний час доби, практично той самий почерк, виражений у злагоджених діях, свідчить про те, що злочинці — професіонали. Вони не залишають ані доказів, ані слідів.

Розпочавши розслідування, правоохоронці зіткнулися з багатьма питаннями. Утім, для відповіді на них у міліції достатньо свідків. Зокрема й водій інкасаторської машини, який вижив. Зараз 19-літній Володимир Ляшенко перебуває у відділенні політравми лікарні невідкладної швидкої допомоги. Його стан стабільний — він житиме.

А харківським правоохоронцям треба буде розслідувати три аналогічні вбивства. Хоча ще після першого злочину в міліції стверджували, що його розкриття — справа честі.

Тим часом інкасатори банку «Аваль» відмовилися в середу зранку вийти на роботу. У внутрішньому дворі банку вони влаштували несанкціоновані збори — люди просто бояться працювати в таких умовах. Вони — у стані шоку. Налякані як смертю колеги, так і тиском з боку начальства. За словами інкасаторів, вони давно казали керівництву, що в їхній службі великі проблеми з безпекою. По-перше, офіційний робочий день інкасаторів банку закінчується у чверть на шосту, однак частину виїздів змушують робити ввечері, без належного технічного забезпечення. За такий ризик люди одержують невеликі гроші. Ставка, за словами працівників банку, в інкасаторів 900 гривень. На руки вони отримують на двісті менше. У самому «Авалі» від коментарів утримуються.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Олександр ЧЕРЕВКО:

«Рік, який минув від виборів, пройшов не дарма»

Днями голова Черкаської облдержадміністрації Олександр Черевко першим з керівників областей зробив крок, який, вочевидь, найближчим часом може викликати потужну ланцюгову реакцію в різних українських регіонах. Напередодні річниці «помаранчевих» подій черкаський керівник ОДА, який рік тому очолював обласний виборчий штаб Віктора Ющенка, вийшов зі своєю командою — заступниками й головами райдержадміністрацій — на сцену на тому самому майдані в центрі Черкас, де вони минулої осені закликали земляків відстояти свій вибір і де давали людям обіцянки покращити їхнє життя. Вийшов, щоб відзвітувати про те, як він працював і що зміг зробити для цих людей за дев'ять місяців перебування при владі в області. Ось так, не з телеекрана, не через газетну шпальту, а очима до очей — відкрито, відверто, без забрала.

Звичайно, цей вчинок викликав різні, часом діаметрально протилежні, оцінки серед політиків і журналістів. Але навіть опонентам важко не погодитися з тим, що О. Черевку вдалося сколихнути громаду, внести в суспільство позитивний імпульс, переконати одних у безпідставності занепадницьких настроїв, а інших підтримати в їхньому оптимізмі. Саме з цієї тези і почалась розмова кореспондента «Голосу України» з черкаським головою ОДА.

— Що мене тішить, — каже Олександр Черевко, — то це те, що люди розповідають: коли їхали з різних куточків області на мій звіт, думки були різні, але назад поверталися в піднесеному настрої, говорячи одне одному: «Послухайте, по-перше, не так все погано, як нам розказують день і ніч по телевізору, а є багато доброго. По-друге, ми таки багато чого можемо, якщо об'єднаємся, якщо будемо конструктивно працювати». Я вважаю, найголовнішим є те, що люди наче прокинулися, що в них знову з'явився запал. Люди в більшості своїй зрозуміли, що рік, який минув від виборів, пройшов не дарма, у нас зроблено чимало хорошого, і нам треба й надалі послідовно відстоювати ті цінності, за які ми стояли рік тому.

— Олександре Володимировичу, напередодні вашого резонансного звіту деякі ЗМІ опублікували інформацію про те, що Черкащина нібито пасе задніх за соціально-економічними показниками. Що б ви сказали з цього приводу?

— Я пішов на публічний звіт, бо мені не соромно було доповісти землякам про результати своєї роботи протягом дев'яти місяців. А стосовно публікацій, то насамперед треба внести ясність щодо самої системи показників. Міністерство економіки за півріччя змінювало цю систему чотири(!) рази, і область протягом цього періоду «стрибала» з одного місця на друге. Така система зовсім не відображає діяльності керівника області. Я про це казав і новому міністрові економіки Арсенію Яценюку, і віце-прем'єру Романові Безсмертному, я порушував це питання на засіданні уряду і навіть перед Президентом. До речі, Віктор Андрійович сказав, що треба переглянути цю систему показників. Ми, керівники ОДА, повинні знати, за якими показниками ми працюємо, за що ми відповідаємо, а коли задним числом щось змінюють, перетасовують, то це неправильно. Прийде час — і, можливо, ми, регіональна влада, не будемо так жорстко пов'язані з виробничими показниками, але сьогодні це потрібно і ми працюємо за такою системою. Хочу наголосити, що існує система класичних показників, за якою й треба оцінювати нашу діяльність: це виробництво промислове, сільськогосподарське — тобто, все те, що формує ВВП. А згідно з цими показниками на Черкащині за дев'ять місяців (порівняно з відповідним періодом минулого року) забезпечено приріст випуску промислової продукції 11,3%, тоді як по Україні цей показник становить лише 3,2%. Виробництво зросло у восьми галузях промисловості, в т. ч. в харчовій та в сфері переробки сільськогосподарської продукції — майже на 17%, у машинобудуванні — більш ніж на 52%, в целюлозно-паперовій, поліграфічній промисловості — на 17,4% і т. д. Приріст сільськогосподарської продукції — загалом 9%, а по сільгосппідприємствах — 20%. Ми виробили більше м'яса, молока, наростили поголів'я свиней — 53 тисячі, півтора мільйона курей тощо.

Завдяки нарощуванню обсягів виробництва надходження до бюджетів усіх рівнів збільшилися майже в 1,4 раза.

Щодо соціальних показників, то маємо зростання доходів населення. В поточному році темпи росту реальної заробітної плати в області вищі від середніх по країні. За вісім місяців зарплата на Черкащині зросла більш ніж на 36%, тоді як по всій Україні — на 34,8%.

Ми повністю виконуємо плани створення нових робочих місць. На сьогодні їх з'явилося понад 25 з половиною тисяч, що на 6,2 % перевищує річне завдання. За цим показником область посідає одне з перших місць у державі. З початку року в нас на 25% зменшилася кількість зареєстрованих безробітних.

Звісно, не все гладко, є й проблеми. Скажімо, залишаються борги з зарплати — на початку року було 42 мільйони гривень, на перше жовтня ми вийшли на 30 мільйонів. Ще одне «хворе місце» — інвестиції в житлове будівництво. Це єдиний показник, за яким Черкаська область справді пасе задніх. Вирішення проблеми впирається в місцеве самоврядування, а це поки що майже непробивна стіна.

— Відомо, що вам закидали зменшення інвестицій.

— Торік більше мільярда гривень було інвестовано в будівництво автобану Одеса—Київ. Звичайно, якщо враховувати ці гроші, то за дев'ять місяців нинішнього року обсяг інвестицій становить 80% порівняно з відповідним минулорічним періодом. Але ж автобан не має ніякого відношення до заслуг обласного керівництва, бо це — загальнодержавний проект. Тому якщо рахувати інвестиції правильно, тобто без автобану, то цього року їх залучено в область, у порівнянні з минулим роком, майже 124%, а не 80. А це, до речі, приблизно втричі більше, ніж у середньому по Україні. Якщо ж узяти цей показник в окремих галузях, то картина така: промисловість — 135,7%, сільське господарство — 148,4%, будівництво — 129,8%, торгівля — 138,7%, транспорт — 161,3%, зв'язок — 134,4%.

До речі, Черкаська область не єдина зіткнулася з такою проблемою. На Рівненщині, наприклад, припинилося інвестування в атомну електростанцію, і всі показники «покотилися».

Якщо ж повернутися до вкладень у будівництво автобану, то, по-перше, сам автобан не працює, а по-друге, через ці інвестиції Черкаський облавтодор нині опинився на межі банкрутства, оскільки інвестори пред'явили йому претензії за кредитами на 31,8 млн. грн. Сьогодні в мене з області можуть забрати останній грейдер і при цьому хтось береться розповідати, що попередня влада добре залучала інвестиції.

— Як реалізовується унікальна за своїм задумом програма «Золота підкова Черкащини», яка має перетворити область на такий собі туристський рай?

— Програма насамперед отримала підтримку Президента, а також концептуально затверджена урядом. Є постанова Верховної Ради про виділення коштів на її реалізацію. Щоправда, поки що коштів ми одержали мало, але це — добрий початок. Тим часом, не чекаючи, поки надійдуть гроші від держави, ми сформували свій фонд, розробляємо кошторисну документацію по багатьох об'єктах. Хочу відзначити, що програма передбачає не тільки відбудову музейних комплексів, а й розвиток соціальної сфери: щоб і газифікація була на відповідному рівні, і дороги відремонтовані, тому що їхати, скажімо, до резиденції Богдана Хмельницького поганою дорогою не надто сподобається туристам. Тому зараз більше витрат іде на те, щоб забезпечити соціальну основу для розвитку музейних комплексів і туристичної інфраструктури.

Візьмімо Канів: ми там ведемо реконструкцію музею Тараса Шевченка і православного собору, якому тисяча років. У цьому соборі стояла труна Шевченка, коли його перехоронювали. Одночасно вирішуємо в Каневі питання газифікації. Провели тендер на завершення спорудження будинку культури в центрі міста, який стоїть недобудований вже 10 років. Якщо візьмемо Чигирин і Суботів, то там — також газифікація, ремонт доріг, благоустрій суботівської садиби Хмельницького, ремонт церкви, яка намальована на наших грошах, будівництво резиденції гетьмана в Чигирині. Знайшли спонсорів, які беруться на свої кошти відбудувати церкву Петра і Павла, підмурок якої відкопали біля Замкової гори.

У Моринцях буквально три тижні тому відкрили адміністративний будиночок, який фактично був збудований за участю Віктора Ющенка. Він, ще будучи кандидатом у Президенти, привозив туди будівельні матеріали, допомагав, чим міг. Зараз у трьох селах: Шевченкову, Будищі, Моринцях, — робимо нові газові котельні, прокладаємо газопроводи, ремонтуємо дороги.

Нещодавно віце-прем'єр В'ячеслав Кириленко привозив до нас більш ніж 60 основних туроператорів, які працюють в Україні, і ми презентували їм «Золоту підкову Черкащини». Презентували ми її також на інвестиційному форумі в Києві. Ще одна презентація була, коли відзначали 410-ту річницю з дня народження Богдана Хмельницького в Чигирині.

Зараз ми допрацьовуємо програму, і вона повинна пройти затвердження в уряді вже в цілому, пооб'єктно, з виділенням відповідних сум.

— Як би ви сформулювали програму-максимум вашої діяльності на посаді голови ОДА?

— Зважаючи, що Черкащина — це Шевченків край, вдамся до його цитат. Коли я прийшов на цю роботу, ситуацію можна було сміливо охарактеризувати словами «село неначе погоріло». А хочу, щоб після того, як я піду з цієї посади, можна було сказати про Черкащину: «А у селах у веселих і люди веселі».

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Провокація чи галюцинація?

Депутати Одеської міської ради відмовили правоохоронним органам у притягненні до кримінальної відповідальності заступника начальника управління транспортного комплексу міськради Анатолія Липєєва. Таке рішення було прийнято після розгляду подання прокурора Одеської області.

У серпні Анатолія Липєєва затримали в момент одержання хабара в сумі 250 доларів від керівника ТОВ. Цей епізод задокументовано на відеоплівку. Рішенням суду депутатові як запобіжний захід обрали тримання під вартою. Пізніше, після ухвалення закону про недоторканність депутатів місцевих рад, його звільнили.

— У слідчому ізоляторі, — розповів на сесії міськради Липєєв, — мене напихали наркотиками і психотропними речовинами, в мене почалися галюцинації. Усі ці тортури застосовувалися, щоб я зізнався в одержанні хабара, якого я не брав. Проти мене було влаштовано провокацію, — казав депутат.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Хортиця стане туристичною Меккою

46 із 50 депутатів Запорізької міськради на 24-й позачерговій сесії ухвалили рішення «Про видачу державного акта на право постійного користування земельною ділянкою Національному заповіднику «Хортиця». Отже, 2359 га з 2389 га острова Хортиця переходять у постійне користування національного заповідника.

Депутати також розглянули й ухвалили концепцію розвитку Національного заповідника «Хортиця», яка передбачає створення великого центру наукового та туристичного значення.

Ігор САМОЙЛЕНКО.
Запоріжжя.

■ ПЕРСПЕКТИВА

Ціна хлібного питання

У країні визріли всі передумови для подорожчання продукту номер 1

Незважаючи на більш ніж щедрий врожай пшениці нинішнього року, змін хлібних цінників у магазинах у бік зниження чекати не випадає. Мало того, зерно дорожчає. Пекарі скаржаться: придбати продовольчу пшеницю (особливо з високими якісними показниками) за цінами вересня доволі складно. Аналогічна ситуація і з житом. Багато сільгоспвиробників обрали тактику стримування продажу. Мають таку можливість. Адже комплекс основних сільгоспробіт аграрники, здебільшого, уже виконали, отже, відпала потреба в терміновому поповненні господарствами оборотних коштів. Водночас «горючка», добрива та інші матеріально-технічні ресурси дешевшати вочевидь не збираються. Логічно, керівники агроформувань, котрі протягом сезону не раз заявляли, що сформовані закупівельні ціни на колосові явно занижено, підрахували, що за таких розкладів найтвердіша валюта — пшениця в засіках, і приховали зерно до кращих часів. І кращі для них часи, схоже, уже не за горами. Держкомрезерв, що поповнює зернові державні засіки за допомогою закупівель злакових через тендери і на біржах, одержав «добро» підвищувати закупівельні ціни. Досі продовольчу пшеницю брали за фіксованою ціною: третій клас — по 620 грн., четвертий — по 510 і п'ятий — по 446 гривень. Але така пропозиція власників зерна вочевидь не задовольняла. Комітет, який запланував покласти в засіки мільйон тонн зерна нинішнього врожаю, поки що зміг укласти договори на постачання трохи більш як на 447 тисяч.

Про те, що формування резерву, за допомогою якого, у разі подорожчання, можна буде «приборкувати» хлібні ціни, проходить зі скрипом, свідчить такий факт: за підсумками двох тендерів, проведених у серпні, було законтрактовано 17,1 тис. тонн пшениці замість запланованих 360 тисяч. Усі наступні тендери не відбулися через відсутність пропозицій.

Підігріває цінові очікування сільгоспвиробників і інформація про можливий хлібний неврожай. За оперативними даними, озимі на полях країни посіяно на 5,77 мільйона гектарів, тоді як торік на третю декаду жовтня було 7,2 мільйона. Та й стан посівів на третині площ оцінюють як незадовільний.

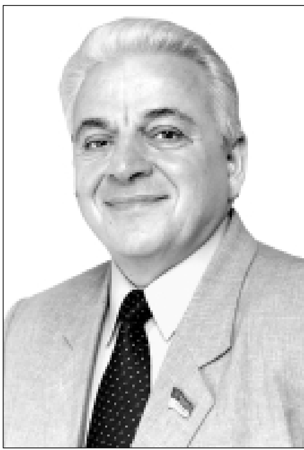
Причини такої малооптимістичної для нас, споживачів, тенденції експерти коментують по-різному. Декотрі обвинувачують у непрофесіональних діях уряд. Декотрі розцінюють ситуацію як нормальний перехід до наступного неврожайного сезону. Багато хто вбачає тут участь певних сил, що розхитують ринок у вузькогалузевих та політичних інтересах.

Утім, якщо зважити, що хліб — питання ще і політичне, можна сподіватися: потужного цінового вибуху на продукт номер 1 до парламентських виборів не станеться.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Запровадження Єдиної тарифної сітки — передумова диференційованого підвищення оплати праці

Під час переходу до ринкової економіки актуальною проблемою стала диференційована оплата праці залежно від кваліфікації, трудового вкладу, якості та обсягу виконаної роботи. В умовах підприємництва таку диференціацію провести простіше, адже там, не порушуючи чинного законодавства, можна гнучкіше використовувати фонд заробітної плати. У значно скрутнішому становищі опинилася бюджетна сфера. Рівень заробітної плати працівників окремих її галузей, зокрема, охорони здоров'я, освіти, культури, соціального захисту, не відповідає вимогам відповідних статей основ законодавства про охорону здоров'я, культуру, Закону України «Про освіту», де йдеться, що вона повинна бути на рівні, не нижчому від середньої заробітної плати у промисловості чи в народному господарстві загалом.

Як відомо, ці норми практично не діють. Так, середня заробітна плата у промисловості на початок вересня становила 1023,32 грн., тим часом в освіті — 585,64 (тобто близько 58 %), а в охороні здоров'я та соціальному захисті — 472,69 грн. (близько 46 %).

Низький рівень заробітної плати у згаданих галузях є постійним джерелом соціального напруження у трудових колективах. Такий стан з оплатою протягом тривалого часу є причиною поширення бідності серед працюючих в освіті, культурі, охороні здоров'я, виникнення трудових конфліктів, страйків.

До того ж періодичне підвищення мінімальної заробітної плати відповідно до збільшення прожиткового мінімуму не лише не поліпшує справи, а навіть негативно позначається на посадових окладах працівників. Адже найнижча заробітна плати зростає, а оплата праці кваліфікованих досвідчених спеціалістів залишається незмінною, а якщо й зростає, то на мізерну величину. Тому 30 відсотків лікарів зараз мають зарплату, трохи вищу від прожиткового мінімуму. Не краще справа з посадовими окладами в освітян, працівників культури і соціального захисту. Це веде до падіння відновлювальної і стимулюючої функцій, слабкої залежності оплати праці від кваліфікації персоналу і фактичних результатів праці.

Як першочерговий захід на шляху реалізації законних гарантій із заробітної плати працівників галузей бюджетної сфери необхідно запровадити оплату праці працівників цих галузей на основі Єдиної тарифної сітки. При її розробці за основу беруть визначення вихідної бази на рівні не нижче мінімального заробітку, встановленого у законодавчому порядку, збільшення тарифних окладів по розрядах, що забезпечує матеріальну зацікавленість у праці в міру зростання її складності, з урахуванням кваліфікації працівника на основі відповідних тарифних коефіцієнтів. Ця сітка базується на зіставленні складності трудових функцій різних груп і категорій персоналу, конкретних посадових обов'язків працівників і їх освітнього рівня з урахуванням змісту і характеру виконуваних робіт, керівництва підлеглими, ступеня самостійності та рівня відповідальності.

Згідно зі статтею 8 Закону України «Про оплату праці» умови розміру оплати праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Уряд не раз намагався запровадити Єдину тарифну сітку. Так, зокрема, Кабінет Міністрів України 30 серпня 2002 року затвердив постанову № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери». Проте введення її в дію було перенесено на другий квартал 2003 року, а потім і на 2004 рік.

Враховуючи цю ситуацію, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці 20 жовтня 2004 року провів комітетські слухання з питання оплати праці працівників окремих галузей бюджетної сфери на основі Єдиної тарифної сітки. У прийнятих за результатами слухань рекомендаціях комітет зобов'язав Кабінет Міністрів України ввести з 1 липня 2005 року Єдину тарифну сітку в оплаті праці працівників окремих галузей бюджетної сфери на основі законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати із збереженням міжпосадових співвідношень, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298.

Проте, як показало заслуховування цього питання в порядку контролю на засіданні комітету 18 травня 2005 року, робота уряду України із запровадження Єдиної тарифної сітки проводилась вкрай незадовільно.

Комітет знову звернувся до Кабінету Міністрів України з вимогою запровадження Єдиної тарифної сітки в повному обсязі до 1 січня 2006 року.

Заслухавши вже 2 листопада ц. р. питання про виконання рішень Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці щодо оплати праці працівників окремих галузей бюджетної сфери на основі Єдиної тарифної сітки, комітет відзначив, що уряд проводить певну роботу у цьому напрямі.

Проте рішення комітету з питання про введення в дію Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» й досі не виконано.

Прийнята Кабінетом Міністрів України постанова від 22 серпня 2005 р. № 790 не тільки не узгоджена з профспілками (як цього вимагає чинне законодавство), а й містить низку істотних змін, які призвели до зменшення розміру гарантій щодо посадових окладів проти тих, які були закладені в попередньому варіанті постанови. Так, при запровадженні першого етапу скориговано у бік зменшення тарифні коефіцієнти з 7-го по 24-й розряди.

Взагалі, нова тарифна сітка значно знижує тарифні розряди щодо окремих бюджетних галузей у порівнянні з ЄТС 1993 року.

У зазначеній постанові не враховано пропозиції профспілок щодо нагальної необхідності започаткувати другий та третій етапи реалізації ЄТС у наступному році.

У проекті закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» не передбачено коштів на II і III етапи введення Єдиної тарифної сітки, а це призведе до того, що для окремих категорій працівників змін в оплаті праці в 2006 році не відбудеться взагалі.

Враховуючи зазначене, Комітет вирішив вважати роботу уряду України щодо введення Єдиної тарифної сітки в оплаті праці працівників окремих галузей бюджетної сфери на основі законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати із відновленням міжпосадових співвідношень незадовільною і звернувся до Президента України з вимогою дати доручення щодо підготовки і затвердження з урахуванням пропозицій профспілок в листопаді ц. р. постанови уряду про введення Єдиної тарифної сітки в повному обсязі з 1 січня 2006 році.

Своїм рішенням комітет рекомендував Кабінету Міністрів України:

внести до 15 листопада 2005 року на розгляд Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці розрахунки із запровадження в повному обсязі умов оплати праці працівників бюджетної сфери на основі Єдиної тарифної сітки;

передбачити джерела додаткового фінансування бюджетних галузей з метою запровадження Єдиної тарифної сітки в Державному бюджеті України на 2006 рік;

до 1 грудня 2005 року внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2005 р. № 790 з урахуванням пропозицій профспілок, зокрема щодо коригування тарифних коефіцієнтів з 7-го по 24-й розряди, запроваджених на першому етапі реалізації Єдиної тарифної сітки;

негайно затвердити новий набір продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, визначених науково-громадською експертизою 14 липня 2005 року для встановлення нового розміру прожиткового мінімуму на 2006 рік, і врахувати його в бюджеті наступного року, при цьому забезпечивши дотримання центральними органами виконавчої влади чинного законодавства.

Комітетом визнано за доцільне заслухати на сесії Верховної Ради України звіт Прем'єр-міністра України Юрія Єханурова про врахування у проекті закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» фінансових ресурсів на реформування оплати праці, зокрема, на запровадження мінімальної заробітної плати, Єдиної тарифної сітки тощо.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що для досягнення реальних результатів у розв'язанні вказаної проблеми потрібна політична воля не тільки Верховної Ради України, а й Кабінету Міністрів України і Президента України як гаранта Конституції України.

Необхідно зробити все для забезпечення стимулюючої ролі заробітної плати в бюджетній сфері, відійшовши від принципу Міністерства фінансів України — «нема грошей».

Василь ХАРА,
голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики і праці.

■ ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Наступальна енергія

Із досьє «Голосу України»

Голова правління ЗАТ «Камвольно-суконна компанія «Чексіл» Микола ГРЕЧКО народився 5 квітня 1953 року в Чернігові. Після закінчення школи служив у десантних військах, а згодом навчався у Київському торговельно-економічному інституті. Має великий досвід роботи у торгівлі, виробничій сфері: працював заступником директора обласної торговельної бази «Укркультторг», директором обласного об'єднання «Укрторгбудматеріали», директором торгового центру «Дружба», заступником голови міськвиконкому, директором спільного україно-австрійського підприємства «Мінолта-Трейдінг Україна». З 1997 року — віцепрезидент з маркетингу концерну «Чексіл», згодом — його генеральний директор.

У 2003 році Миколу Миколайовича обрано головою правління ЗАТ «Камвольно-суконна компанія «Чексіл». Одружений. Має доньку.

— Миколо Миколайовичу, складається таке враження, що «Чексіл» постійно живе у русі змін, реорганізацій. Спочатку підприємство поділилося на 24 окремі самостійні структури. Нині вони знову злилися в одне ціле. Але це — великі організаційні та матеріальні затрати. Чи виправдана остання реорганізація?

— Усе, що відбувалося на «Чексілі» останнім часом, не данина моді, а адекватна відповідь на проблеми, які виникали на вітчизняному ринку. Такому великому кораблю, як наш камвольно-суконний комбінат, у 1990-х роках просто неможливо було протриматися на плаву без розукрупнення. Тоді процвітав бартер. Знищувала обігові кошти інфляція. Вітчизняне законодавство не стояло на сторожі інтересів виробників тканин. Саме у такий спосіб нам вдалося вистояти, перебороти труднощі. Окремі самостійні підприємства ощадливіше витрачали енергетичні ресурси, ефективніше боролися за рентабельність виробництва. Звичайно, то були важкі роки. Але, попри все, це був на той момент вдалий стратегічний хід, який не дав підприємству загинути, збанкрутувати. У нових умовах стабілізації ринкової ситуації ми вирішили зібрати під єдине крило всі розукрупнені підприємства, які входили до складу концерну «Чексіл». Реорганізацію почали у 2003 році. Тоді була створена камвольно-суконна компанія «Чексіл». Цього року вона вже працює як єдиний злагоджений комплекс з виробництва та реалізації чистошерстяних і напівшерстяних тканин.

— Чи відчутні зміни на краще після двох років злиття понад двадцяти підприємств?

— Так, вони істотні. Виробничі показники дають підставу стверджувати, що відбувається не карколомний, а поступовий, наступальний прогрес з усіх показників діяльності компанії. Уже торік ми значно додали у випуску тканин різного асортименту. Нині ця тенденція зберігається. З початку року обсяги товарної продукції становлять 109, 5 відсотка проти відповідного періоду минулого року. Три роки тому ми випускали за рік 2 мільйони погонних метрів тканин. Нині лише за дев'ять місяців їх вироблено 3 мільйони 900 тисяч (торік на цей час мали 3 мільйони 284 тисячі метрів). Зросли і обсяги продаж. Радують і фінансові здобутки. Цього року чистий прибуток компанії зріс на 40 відсотків.

— Отже, відповідно, збільшилася і заробітна плата?

— На жаль, поки що ні. Якщо торік середній заробіток становив 618 гривень, то нині — 745. Проте наш орієнтир вже до кінця 2006 року збільшити зарплату до рівня 270 доларів. Така вимога часу. Стільки отримують на провідних текстильних підприємствах Росії. Наступного року очікується знову чергове підвищення зарплат у бюджетній сфері. І щоб фахівці-професіонали трималися «Чексілу», ми повинні не відставати в оплаті їхньої праці.

— Вибачте, але одного бажання недостатньо. Відбудеться істотне скорочення колективу?

— У цьому сьогодні не бачимо потреби. Після минулих реорганізацій ядро колективу збереглося. Нині порівняно з минулим роком навіть кількість працюючих збільшилася і становить 2900 працівників. Але ви маєте рацію в тому, що забезпечити гідну оплату праці буде нелегко. Саме тому над розв'язанням цієї проблеми вже працюємо. Головну ставку робитимемо на модернізацію підприємства, його технічне переозброєння. Тільки різке підвищення продуктивності праці, якості тканин дасть ті кошти, які забезпечать належний рівень надходжень у фонд оплати праці.

— Це складне завдання вирішуватимете за допомогою інвестора?

— Звичайно, від солідної пропозиції не відмовилися б. Проте текстильна галузь не така приваблива для інвесторів, як інші. Вона не може одразу давати шалені прибутки. З цих причин ми поки що не знайшли такого партнера, який зміг би запропонувати інвестиції для кардинального переозброєння підприємства. Зазначу, що, незважаючи на це, компанія не сиділа без діла у

Шахтарі без вугілля

Це городяни мерзнуть у своїх квартирах, очікуючи опалювального сезону, а жителі шахтарських селищ і містечок самі собі хазяї. Тільки-но осінь налякає першим холодним вечором, одразу починають топити грубки, гріють біля них спини і кажуть добре слово вугіллячку. Де вугілля — там життя. Цьогоріч багато шахтарських родин Кіровська знову залишилися без твердого палива. Життя, звичайно, не зупинилося, але миттю з'явилися проблеми. Поки що їх не можуть сьогодні розв'язати ні чиновники високого рангу, ні народні депутати.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Проблеми треба не множити, а розв'язувати

Реструктуризація вугільної галузі забрала в Кіровську одразу три шахти із п'яти діючих. Для міста, історія якого дуже тісно пов'язана з вугільною промисловістю, втрата трьох великих підприємств вилилася в чималу трагедію. Кіровськ утратив свій стрижень, на якому трималися десятки років і на якому був зав'язаний весь економічний і соціальний комплекс. «Бежанівська», «Пролетарська», «Луганська» — кожна з цих шахт розташовувалася в селищах, в яких проживало до 5 тисяч осіб. Крім того, що люди позбулися роботи, вони залишилися і без вугілля. На шахті «Пролетарській» із майже 770 гірників і пенсіонерів, кому паливо видається безкоштовно, у другому півріччі його одержали лише 70, на «Бежанівській» вугілля завезли лише в 40 дворів, а всього одержувачів майже 860. На шахті «Луганській» на обліку із забезпечення вугіллям стоять 1176 осіб, і ніхто з них у другому півріччі паливо ще не одержав. Кіровська міська рада і виконавчий комітет уже давно б'ють тривогу, звертаючися до Мінпаливенерго, Кабінету Міністрів, Верховної Ради з проханням вирішити ситуацію. До всього додаються й конкретні пропозиції.

Ситуація справді складна. Річ у тім, що, згідно із законодавством, усі вуглекористувачі в разі закриття шахт передаються державному підприємству «Луганськвуглереструктуризація», і воно повинно забезпечувати їх твердим паливом. Для цього в бюджеті країни передбачені визначені суми. Однак ще 2004 року намічена обласною дирекцією «Луганськвуглереструктуризації» програма із забезпечення побутовим вугіллям споживачів ліквідованих шахт не була виконана. Причина одна — зменшення ліміту фінансування за цією статтею з боку Мінпаливенерго. Нинішній, 2005, рік не приніс змін і, більше того, поглибив проблему. Вугілля як і раніше не завозиться, оскільки в проектах ліквідації шахт «Луганська» і «Бежанівська» відсутній вільний залишок кошторисного ліміту. Одержувачі діляться на дві категорії: ті, хто залишився на ліквідованих шахтах, і які працюють на діючих. Працюючих шахт у Кіровську дві — «Голубівська» та імені Кірова. Однак і вони, відповідно до плану реструктуризації, підлягають ліквідації вже нинішнього року.

— Згідно з Гірничим законом, — пояснює міський голова Кіровська Володимир Патюта, — фінансування на забезпечення вугіллям для обох категорій виділяє Мінпаливенерго. У бюджеті за державною дотацією двох поки ще діючих шахт також передбачена стаття на забезпечення паливом. Але, маючи гіркий досвід, ми сумніваємося, що вона виконуватиметься в повному обсязі. Тому сьогодні запропонували Кабінмові альтернативний план допрацювання цих шахт. Закрити їх — великий злочин. І ось чому. Три вугільні підприємства ліквідовано, але не до кінця. Для повного завершення цього проекту необхідно 38 млн. гривень, а їх, зрозуміло, в держави немає. З цієї причини ніяк не вирішиться питання передачі землі під культивацію, і міністерство не може позбутися шахтних об'єктів, передавши їх місцевим радам. І вуглекористувачів у тому числі. Постає цілком логічне запитання: якщо держава не має засобів на перші три об'єкти реструктуризації, навіщо їй множити проблему, закривши ще додатково два вугільні підприємства?

Кіровська міськрада спробувала проаналізувати ефективність прийнятого урядом рішення з ліквідації шахт і ось якого висновку дійшла. Завданням реструктуризації було мінімізувати витрати держави на утримання вугільної галузі і позбутися нерентабельних підприємств. Їхня ліквідація коштувала державі величезних грошей. Скажімо, лише в одному Кіровську сьогодні потрібно майже 40 млн. гривень, щоб, як мовиться, довести до пуття ліквідацію трьох шахт. А які величезні кошти для цієї мети потрібні всій вугільній промисловості? Це один аспект. Другий — соціальний. Сьогодні тисячі людей залишилися без роботи, а міський бюджет — без грошей. Пенсійний фонд міста, наприклад, збирає лише 17 відсотків від потреби, тому переважно дотується. Керівники міста підрахували всі витрати держави й одержали такий результат: з 1998 по 2004 роки на утримання Кіровська з держбюджету було виділено 230 млн. гривень.

— Ми сьогодні на всіх рівнях доводимо, — каже Патюта, — що якщо родовище вугілля не виробило свій ресурс і його запасів вистачить ще не на один десяток років, не закривати його, а шляхом соціальної підтримки сприяти тому, щоб воно працювало. 230 млн. гривень, витрачених на реструктуризацію в Кіровську, вистачило б на обладнання цих підприємств устаткуванням, за рахунок чого вони працювали б, і соціальних проблем було б набагато менше. Невже цього ніхто в уряді не зміг прорахувати? Тепер закриваються ще дві шахти, і це «задоволення» стане країні у 155 млн. гривень.

Лихо саме не приходить

Ситуація в Кіровську відмінна від інших. Тут не можна діяти за звичною схемою, коли шахти «зрізуються під ніж», після чого залишається гола територія. Наприклад, «Голубівська» своїми гірськими виробками зв'язана з багатьма шахтами. Через те, що її сусідки закрилися, змушена тонути. Щоденний приплив води становить 1000—1500 кубів, а для того, щоб її відкачати, щомісяця витрачається електроенергії на 700 тис. гривень. Це тільки відкачка води! Уявімо собі, що «Голубівська» закрилася. По-перше, під водою опиниться третя частина міста, яка розташована в низині. По-друге, вода піде в сусідній Первомайськ, оскільки кіровська шахта своїми гірськими виробками зв'язана з групою вугільних підприємств сусіднього міста. Висновок один: не закривати підприємство. Проте є проект на 155 млн. гривень, відповідно до якого виробництво ліквідується, але залишається діяти... як пристрій, котрий відкачуватиме воду, на що держава щорічно виділятиме 15 млн. гривень.

Міський голова звертає увагу на одну досить цікаву деталь. Багато років тому було розроблено проект, який мав технічно облаштувати головний водовідлив «Голубівської». У зв'язку з тим, що в шахту зливали воду шість вугільних підприємств, її повинні були обладнати не менш як 10 насосами, відновити всі труби, щоб вона працювала в нормальному режимі. Однак грошей на це так і не виділили. У 2003 році сталася аварія першої категорії. Насосів не було, воду не втримали і вона затопила дві діючі лави. Але шахту не закрили. Знайшли вихід: вище затоплених нарізали нову лаву і почали працювати. Щоправда, довелося використовувати малопотужну техніку, оскільки на більш сучасну держава грошей не дала. Сьогодні «Голубівська» добуває всього до 100 тонн на добу, хоча запаси вугілля в ній є. Міська влада просить в уряду: дайте 2 млн. гривень для встановлення більш могутнього комбайна, за допомогою якого можна щодоби добувати до 300 тонн вугілля і більше. Тоді і на відкачку води доведеться менше витрачати. Підрахували: суму 15 млн. гривень на рік можна зменшити до 9—8 млн. гривень. Шахта збереже 800 робочих місць і, збільшивши вуглевидобуток, зможе себе утримувати, зменшивши державні витрати. І головне — буде розв'язана проблема пільгового вугілля гірникам і пенсіонерам.

Біда шахти імені Кірова в іншому. Своє вугілля вона добуває аж під сусіднім Первомайськом, далеко обійшовши підземну територію «Голубівської». Довжина її гірничих виробок сягає 3,5 кілометра. Можна собі уявити розміри стрічкового конвеєра. Державні витрати тут чималі. Фахівці придумали схему, котра дає змогу зробити цей шлях коротшим, закривши зайві виробки. Шахта може працювати ще 25—27 років. Навіщо викидати величезні гроші на ліквідацію, якщо її обладнання коштуватиме в кілька разів дешевше?

Проста арифметика

Повернімося до вуглекористувачів. Отже, обласна дирекція підприємства «Луганськвуглереструктуризація» не може цілком забезпечувати пільгову категорію населення вугіллям, оскільки недофінансується. Дві кіровські шахти не добувають такої кількості палива, щоб його вистачило для гірників і пенсіонерів, яких до 6 тисяч осіб. Якщо проаналізувати, яку суму державі доводиться виділяти щорічно на побутове паливо для цієї категорії, то вимальовується сума, що перевищує 7 млн. гривень. Паливо треба ще привезти, потім прибрати його відходи. Це ще додаткові витрати.

Міський голова Кіровська пропонує альтернативу. Точніше — дві. За рахунок грошей, виділених на реструктуризацію, провести газифікацію будинків вуглекористувачів. Підраховано, що це обійдеться набагато дешевше. До речі, газопровід уже проведено на 40 кілометрів, і «голубий вогник» сьогодні обігріває 400 будинків. Пайову участь у цьому проекті бере і населення, чим здешевлює його.

А якщо мова все-таки йде про вугілля, то можливий такий варіант. Свого часу галузеве міністерство відмовляло підприємствам вугільної галузі в державній дотації. Шахти вимивали власні засоби і це призвело до того, що знос гірського обладнання сьогодні становить понад 70 відсотків. Якби держава взяла на себе технічну оснащеність підприємств, їй удалося б значно знизити дотацію вугільної галузі. Це вигідніше.

І ще про важливе. Жоден проект закриття шахт не був погоджений з місцевим самоврядуванням.

— Коли розглядали різні варіанти, один з них припускав побіжний видобуток вугілля на «Голубівській», поки її готуватимуть до ліквідації, — розповідає Володимир Патюта. — Але вийшло так, що долю підприємства вирішив один міністерський чиновник. Йому, бачте, в Києві видніше, що для нас головне в Луганську. До того ж він іще й погрожував звільнити всіх, хто піде проти його рішення. Якщо, скажімо, стосовно Кіровська приймають рішення, його мають розглядати не лише на рівні галузевого міністерства. Важливо враховувати думку місцевих органів самоврядування, профспілок, соціальних інституцій. А коли лобіюються чиїсь інтереси... держава тільки програє.

Міський голова звернувся до народних депутатів із проханням внести зміни в раніше прийняті і зовсім неефективні рішення з фінансування вугільної галузі. Особливо в частині проведення реструктуризації. Що стосується проблеми із забезпеченням паливом пільгової категорії населення, що виникла, то її теж можна розв'язати, якщо Кабмін виділить гроші на ці цілі. Зайвого Кіровськ не просить. Лише те, що було обіцяно. Поки що жодних відповідей із високих інстанцій громада не одержала. А зима вже не за горами.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

моди «Чексілу»

цьому плані. Нам вдалося вже на 30—35 відсотків оновити окремі сегменти виробництва. Щойно президент компанії Віктор Попов повернувся з Італії, де провів переговори про закупівлю ткацького обладнання на мільйон доларів. Допоможе «Чексілу» розрахуватися з італійською фірмою ВАТ «Державний експортно-імпортний банк України», який надає нам кредит.

— Ваша продукція йде переважно на експорт. З одного боку, це добре. А з другого, на світовому ринку стільки багато несподіванок...

— Справді, на ньому діють жорсткі правила конкуренції. Зазначу, що в останні роки збанкрутувало багато текстильних підприємств ФРН, Франції, Італії. Однією з головних причин були високі ціни на їхню продукцію. Рівень життя в Європі спонукає до відповідної заробітної плати робітників. Це і призвело до зростання собівартості їхньої продукції. Водночас Індія, Китай завдяки дешевій робочій силі нині викидають на світовий ринок багато тканин за ціною, нижчою в Європі. Ці реалії примушують нас бути теж постійно на сторожі та, як кажуть, у формі.

Дуже великого значення надаємо сертифікації продукції. Високий рівень організації виробництва підтверджено «Сертифікатом на систему управління якістю» ISO9001-2001 та «Сертифікатом на систему управління навколишнім середовищем» ISO 14001-97. Оскільки в Європі ретельно дбають про екологічну продукцію, ми доклали чимало зусиль і в цьому плані. У травні цього року отримали сертифікат «ЕКО - 100». Асортимент компанії «Чексіл» налічує більш як 2000 зразків, які маємо можливість випустити одразу після укладання угоди. До того ж щороку пропонуємо нашим споживачам до 100 нових видів тканин. Успіх «Чексілу» за кордоном можна пояснити широкою пропозицією різних зразків продукції. Так, у нашому асортименті є тканини і костюмні, піджачні чистошерстяні, і довговорсові, букле, пальтові твіди, велюри, фланелі тонкосуконні, віскозно-поліефірні, стреч напівшерстяні тощо. Їх охоче купують фірми США, Канади, Німеччини, Чехії, Англії, Австрії, Італії, Естонії, Голландії, Молдови та Росії. Наші дизайнери оперативно реагують на останні зміни смаків і пріоритетів споживачів, а також готові відробити асортимент будь-якої складності за зразками, наданими клієнтами.

— А як справи зі співпрацею з вітчизняними фабриками пошиття одягу?

— Я радий відзначити позитивну тенденцію у цьому плані. Уже 25 відсотків продукції «Чексілу» замовляють українські виробники готового одягу. Нарешті швейна промисловість починає потроху відроджуватися і не зациклюватися лише на давальницьких схемах. Сьогодні ми непогано співпрацюємо з фабриками «Мангуст», «Рикко», «Леді ПРЕСТИЖ», «Хартекс» (Харків), «Грегорі Арбер» (Одеса), «Горліус», «Юність», «Маяк», «Олтекс», Торговий дім Вороніна (Київ).

— Чи успішними були для вас цьогорічні виставки-ярмарки?

— Компанія «Чексіл» взяла участь у XXV Федеральному оптовому ярмарку товарів і устаткування текстильної та легкої промисловості «ТЕКСТИЛЬЛЕГПРОМ», що проходила в Москві 20—23 вересня 2005 року. За підсумками незалежної експертизи «Російського національного конкурсу «Краща тканина року», найпомітнішою розробкою 2006 року визнано чернігівську новинку «Лукас». За неї підприємство одержало медаль «Краща тканина року-2006», «Свідчення переможця конкурсу», а її автор Надія Голін — «Диплом за розробку тканини «Лукас» зрз. 5158». Нашу експозицію відвідали понад 100 представників швейних і торговельних підприємств. Найбільший інтерес викликав асортимент пальтових тканин пастельних колористик, нові розробки твідових матеріалів. Компанія взяла також активну участь у VIII Міжнародному оптовому ярмарку «Легка промисловість-2005», що проходила в Києві 6—9 вересня цього року на території Національного комплексу «Експоцентр України». У столиці «Чексіл» привіз нову колекцію тканин «Осінь—Зима 2006—2007». Фахівці компанії провели ділові зустрічі з потенційними покупцями. Інтерес, виявлений учасниками і відвідувачами виставки до наших тканин, показав, що пропонований асортимент має великий попит. Чернігівські тканини були також представлені у виставковому центрі «Muenchner Order Center M.O.C.» у Мюнхені (Німеччина), на міжнародній виставці текстилю «Texworld» у Парижі.

— Цього року бізнес живе, так би мовити, у «помаранчевих» умовах. Вони для вас сприятливі?

— Президент України Віктор Ющенко добре знайомий з нашим підприємством і з тканинами, які ми випускаємо. Ми звернулися до голови Чернігівської облдержадміністрації з проханням про сприяння перед Кабміном в отриманні державних замовлень на виготовлення відомчих тканин для пошиття спецодягу силовим структурам. Але поки що нас, на жаль, не почули. Торік, наприклад, для цих потреб ми виготовили 400 тисяч погонних метрів тканини. А цього року, складається враження, ні Міністерство внутрішніх справ, ні прокуратура, ні армія не потребують оновлення гардероба. Ці відомства не замовили жодного метра тканини! Укрзалізниця, як ми дізналися, закуповує тканини у зарубіжних виробників. Така тенденція, чесно кажучи, насторожує. Віримо, що нова влада сприятиме розвитку вітчизняного виробника.

— На розв'язання яких проблем легкої промисловості, на ваш погляд, потрібно звернути увагу законодавцям?

— Для нас є наболілим питання рівності умов для бізнесу. Чомусь зарубіжний інвестор не сплачує ПДВ при ввезенні в Україну нового обладнання. Ми ж змушені це робити. Це — несправедливо. В Україну через кордон прибуває дуже багато текстилю за заниженим митом. Звичайно, така ситуація не сприяє розвитку українського виробництва тканин. Водночас мито на хімічні речовини, барвники для галузі дуже зависокі. Хотілося б порушити й питання про Інноваційний фонд, який сьогодні фактично припинив свою діяльність. На наш погляд, він міг би виконувати позитивну роль у технічному переоснащенні багатьох великих та малих підприємств.

Інтерв'ю взяв Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: Микола Гречко.

Фото автора.

Колишній голова Одеської облдміністрації Руслан Боделан, проти якого в Україні порушено низку кримінальних справ, підтвердив, що мешкає в Росії і працює у керівництві Петербурзького морфлоту

Народний депутат Ігор ГРИНІВ: «Якщо на початку року боялися брати хабарі й від страху не брали, то тепер не бояться. І дракон відроджується за повною програмою»

■ ІЗ ГЛИБИН НАРОДНИХ

Дивлюсь я на небо…

Колись, мабуть, уже понад два десятиліття тому, письменник і проникливий піснелюб Григір Тютюнник подарував свої «Батьківські пороги» комусь із артистів Державного академічного хору імені Верьовки з такими незабутніми словами: «Із щирою любов'ю до пісні нашої, великої в красі своїй і печалі, та з поклоном вустам, що несуть її в люди, до неба й — вище…». Мені гадалося, це — всього-на-всього якесь поетичне перебільшення. Адже можна співати й людям, і під бездонним небом, але щоб дістатися «вище»?.. Тож там — космос, заобрійна далечінь, вишні сфери!

І все ж юнак із Узина, що під Білою Церквою, Павло Попович став космонавтом і зумів заспівати цю пісню на зоряній орбіті — «в Господніх чертогах». Хіба ж не дивина?

А сама пісня мала також надзвичайно драматичну історію.

Десь 1841 року в Харкові вийшов альманах «Сніп». У ньому серед поетичних творів знайшов собі місце й вірш «Небо».

Автора відразу запримітили читачі. Вже визнаний доктор слов'янської філології Амвросій Метлинський відгукнувся про нього з неабияким пієтетом: «...Тут з'явився поет істинний, не рівня нам, студент бідний, без роду й племені, такий собі Петренко».

Справді, 24-річний випускник юридичного факультету місцевого університету, родом із Слов'янська, не відзначався ні заможністю, ні знакомитістю. Його батьки — зубожілі дворяни володіли двома будинками (чи хатами) на вигоні між річками Бакаєм і Торцем та мали в себе чотири душі кріпаків. А ще в них підростало два сини — Михайло і Олексій... От і довелося Михайлові Петренку самотужки пробиватися в житті. Нелегко було молодій людині без грошової підтримки долати суспільні перешкоди. Іноді хотілося на усе лихо махнути рукою та й податися світ заочі. Але стримували від нерозважливого кроку затята віра й нерозвіяна надія в існування всевишньої сили. І студент мережив слова своєї духовної сповіді:

«Дивлюсь я на небо та й думку гадаю,
Чому я не сокіл, чому не літаю,
Чому мені, Боже, ти крилець не дав:
Я б землю покинув і в небо злітав».

Там був зовсім інший, далекий і неземний, світ, де міг би на ласку зустріти і щирий привіт, і сердечну розраду та й — водночас — показати себе в яскравому світлі зірок. Це романтичне прагнення недовго жевріло в закляклій душі поета. Воно невзабарі згасло за канцелярською працею помічника столоначальника й колезького секретаря губернської палати карного розшуку, а згодом — уже на периферії, коли був діловодом у повітовому суді Вовчанська та старшим писарем у Лебедині. Така крута зміна в безталанній долі Михайла Петренка, напевне, спричинена переслідуваннями в краю ідей слов'янського товариства, які, на думку генерала Г. Бібікова, стали особливо розквітати на Слобожанщині «завдяки поезії простонародною мовою та намаганням відтворити ніколи не існуючу українську народність». З-поміж підозрілих творів стояли вірші Петренка поруч із «Кобзарем».

Працюючи аж до смерті (1862 року) в глухому закуті, поет мало писав через господарські негаразди: доглядав свою садибу, виховував двох дітей — сина Миколу і доньку Людмилу. Влітку 1859 року йому пощастило побачитися з Тарасом Шевченком, який переписав той «космічний» вірш до свого альбому.

— Можливо б, цьому творові й судилося хрестоматійне забуття, якби його у другій половині минулого століття не вподобала собі харківська вчителька музики, яка закінчила консерваторію у Варшаві, донька поета й лікаря Володимира Александрова — Людмила. Вона й поклала сумовитий текст на музику. І ту мелодію відразу підхопила революційна молодь. То був її обнадійливий гімн. А опісля творчого спілкування композитора з Федором Якименком, братом славетного Якова Степового, пісня в його оранжуванні ніби здобула крила для простору.

Її залюбки виконували і співаки-аматори, і провідні солісти української і російської сцени. Вона завше ставала окрасою будь-якого урочистого концерту. І не тільки вдома, в Україні, а й далеко за її межами.

Ведучий рубрики **Микола ШУДРЯ.**

Свято одного місця

Зустріч голови облдержадміністрації Олександра Садикова з журналістами розпочалася урочисто. Прес-секретар оголосив: «Уперше за всю історію Миколаївська область стала 12-ю в загальнодержавному рейтингу».

Привід серйозний. Справді, чому б не обговорити з мас-медіа приємне місце. Кожному з присутніх були роздані статистичні дані на 38-ми сторінках таблиць, графіків, цифр. Переконуємося, — ми точно 12-ті. Впору аплодувати. Але щось не плескається. Чому?

Коли Олександр Валерійович обійняв посаду, то пообіцяв головні показники економічного розвитку області рахувати не в гектарах, тоннах і кілометрах. Головне — підвищення добробуту людей, їхнього рівня життя. Складно не погодитися. Через дев'ять місяців з'ясувалося, що і це не головне. Набагато важливіше місце.

Логічно припустити, якщо область піднялася на 12 місце, туди ж угору злетів і рівень життя громадян. Тобто кожен житель це місце відчув. Та ні! Ідеться навіть не про мої спостереження за життям земляків. Уявіть, проблеми невисоких зарплат, добування їжі і виживання відбиті у тих самих таблицях із графіками. Судіть самі. За рівнем реальної заробітної плати Миколаївська область — на 26(!) місці. Який показник може бути красномовнішим?

Переглянемо таблиці далі. Краще методом їх накладення на слова Олександра Валерійовича. Серйозним досягненням нової влади він вважає зміни у відносинах з бізнесом. Природно, в бік поліпшення. Але за показником надходжень від діяльності малих підприємств ми лише 18-ті. Частка малого бізнесу — всього 9,8% у загальному обсязі податкових зборів. Та й самих малих підприємств порівняно з минулим роком більше не стало. І це попри проголошену дружбу влади і бізнесу. Хтось з них явно дружити не хоче.

Ще одна нерадісна цифра. В області на одну людину припадає всього 65 доларів іноземних інвестицій. За цим показником ми — 21-ші. Знов-таки нестиковка з запевненнями глави облдержадміністрації. Величезний приплив інвестицій в область обіцяв Олександр Валерійович і на початку своєї діяльності, і зараз. Але не течуть вони чомусь.

Що зовсім здивувало, так це цілковита розбіжність у даних таблиці і словах голови. На запитання журналістки про кількість створених робочих місць, він упевнено заявив, мовляв, таких у нас 86 відсотків від планового річного завдання. А в таблиці скромно — 12,3 тисячі робочих місць, що становить 26% річного плану. 26, а не 86%! Це почесне передостаннє місце.

Ще про одне «місце». Житлово-комунальне. Щодо оплати за послуги область — в останній п'ятірці. Висновок очевидний: люди не платять, бо нічим. Або ж не спрацьовують владні механізми.

Нагадаю і гасло нової влади про її (влади, тобто) відкритість і доступність для громадян. Як визначити цей рівень відкритості? Нескладно. Наприклад, за зверненнями громадян до влади. З таблиці видно — не поспішає влада на ці самі звернення відповідати. Миколаївська область — на 20-му місці за кількістю відповідей з порушенням встановленого законом терміну. Щоправда, щодо повторних звернень громадян місцеві чиновники стрибнули на десяте місце. Чи то справді всі проблеми вирішуються відразу, чи то просто нема сенсу звертатися вдруге.

Після прес-конференції відчуття «свята місця» було відсутнє. Попри неоднозначний заголовок розданого прес-релізу: «12-те місце в загальнодержавному рейтингу: випадковість чи інноваційні підходи в управлінні». Звичайно, автори спробували налаштувати на відповідь про «невипадковість». Але вийшло це слабо.

Хоча б тому, що на запитання кореспондента «Голосу України»: «А у чому власне полягає заслуга облдержадміністрації?» — довелося вислухати надто довгі висновки, які відповіді не дають. Не почув народ ні про методики сучасного менеджменту, ні про ті ж «інноваційні підходи в управлінні».

Що стосується горезвісного 12-го місця, те не надто воно й високе. Області, в якій працюють підприємства-«монстри»: машинобудування, енергетики, суднобудування, переробної промисловості, не «до лиця» бути на сходинку нижче, ніж дотаційна Тернопільщина. А нарікання на те, що за старої влади ми були 24-ті, — лукаві. Можливо, тодішнє, нібито 24 місце за реальним наповненням було благополучніше, ніж сьогоднішнє 12-те.

Висновок напрошується один: «Не місце красить область». І навіть не тих, хто займає місце її керівника.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Босі гонять злидні від хати

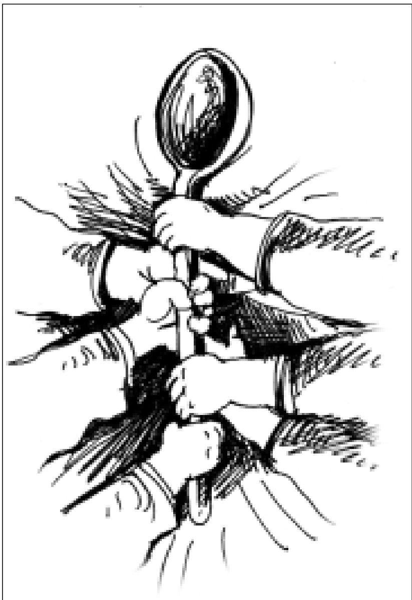
Якби Марії Босій із села Корост Сарненського району так само, як нинішнім мамам, виплачували по вісім тисяч гривень з народженням кожної дитини, можливо, вона й не написала б листа до редакції.

Мати сімох дітей бідкається, що їй відмовлено в соціальній допомозі. Головне управління праці та соціального захисту населення Рівненської ОДА при цьому посилається на п.10 Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, затвердженого постановою Кабміну від 24 лютого 2003 р. № 250, коли у власності чи володінні малозабезпеченої сім'ї є 0,6 гектара землі.

— Зрозумійте і нас. Ми мусимо дотримуватися закону, — каже начальник згаданого управління Ігор Якубець. —Хоча і цій сім'ї можна зарадити. Все залежить від рішення комісії з контролю за призначенням та виплатою усіх видів допомог Сарненської РДА, яка приймає його, виходячи з конкретних обставин, що склалися у сім'ї, на підставі обстеження матеріально-побутових умов проживання.

— На жаль, комісія нам відмовила у допомозі. Хоча я й надала довідку, що під городом у нас не 60, а 55 соток землі, решта — під будівлями, — розповідає Марія Боса. — Паї ми здали в оренду місцевому господарству, за що у цьому році одержали лише солому. Декого дратує, що ми маємо автомобіль «Жигулі» 25-річної давності, який більше стоїть, ніж їздить, бо ні запчастин, ні грошей на бензин нема. Продали б, та хто купить таку «консервну банку»? Є у нас кінь, з допомогою якого обробляємо свої сотки. Буває, що й односельцям підсобляємо. Але за те грошей не беремо. І не лише тому, що в селі багачів немає, а ще й тому, що так відплачуємо тим, хто і нам підсобляє. Оскільки я переважно клопочуся з дітьми та біля хати, всі інші роботи — на чоловікові.

— Коли до нас приїжджала представниця з району, казала, що є сім'ї, які ще гірше нашої живуть. І навіть мене вчила, як господарювати, — продовжує багатодітна мати. — Радила продавати картоплю. Вона навіть не уявляє, який банячок я щодня готую для сім'ї з дев'яти чоловік, бо для нас це — головний харч. То я їй відповіла: «А навесні чим дітей годуватиму?» Та й корові лушпиння варю, бо без молока діти не можуть. Особливо наймолодші — чотирирічна Ліля і Сашко, якому ще й року не виповнилося.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

— Днями одержала 200 гривень по догляду за дитиною, чоловік ось уже другий місяць з колгоспу зарплати не приносить — не платять. Ото й журюсь, як тими копійками всі сімейні дірки залатати. Не кажу вже про продукти (тут у нас вимоги найскромніші — спартанські). П'ятьох школярів взути та одягнути до холодів нема за що, — журиться Марія Боса. — Розраховувала на допомогу, але її не дали...

— Сім'я Босих працьовита. Господар — добрий столяр, навіть раніше їздив на заробітки, щоб утримувати родину. Однак статків все одно Босі не мають. Тож, на мою думку, потребують допомоги, — розповідає Олександр Климець, який на посаді коростського сільського голови лише кілька місяців, але з місцевих, тож знає кожного мешканця. — Тому на виконкомі ми розглянули їх заяву та ще заяви тринадцяти сімей про надання допомоги. Свою думку ми сказали, а ось призначення допомоги — це вже компетенція відповідної комісії Сарненської РДА. А взагалі мене турбує доля багатодітних сімей, яких по селах нашої сільради близько 270. Господарство наше переживає не кращі часи. Знайти роботу десь в іншому місці неможливо. Безробіття. Люди рятуються від злиднів хто як може. Працювать важко на землі. Дехто виїжджає на заробітки. Та все одно великих статків у селі немає.

Коли писала цей матеріал, начальник управління праці та соціального захисту населення Сарненської ОДА Валерій Сапожко повідомив телефоном, що сім'ї Босих буде виплачено допомогу.

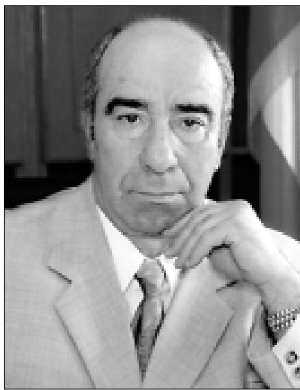
Лист Марії Босої показав, чому в нашій країні така складна демографічна ситуація, чому лозунг «нас 52 мільйони» перестає бути актуальним. Низький рівень життя, безробіття, особливо на селі, яке в занепаді, неспроможність держави належним чином підтримати багатодітні сім'ї — основні причини того, що населення в Україні меншає. Не кожна жінка наважиться народити семеро дітей, як Марія Боса. Бо це й великі клопоти, недоспані ночі, нестатки. І навіть приниження. Адже не від доброго життя і розкоші пішла багатодітна мати просити допомоги. У цьому конкретному випадку не можна дорікнути і членам комісії з контролю за виплатою допомог, які через брак коштів намагаються допомогти бодай найбіднішим.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Самоврядування, демократія, самодостатність

Доповідь Голови ВР АРК Б. Дейча на зборах Асоціації органів місцевого самоврядування Автономної Республіки Крим і м. Севастополя з порядком денним: «Про деякі проблеми розвитку місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим» 4.11.2005 р.

Шановний Володимире Михайловичу, члени Асоціації органів місцевого самоврядування, гості наших зборів!

Насамперед хочу подякувати Голові Верховної Ради України Володимиру Михайловичу Литвину за виявлену ним увагу до проблем Автономної Республіки Крим і участь у наших зборах.

Сьогодні ми маємо обговорити найгостріші питання вдосконалення місцевого самоврядування, розвитку місцевої демократії, створення умов для формування самодостатності територіальних громад.

У році, що минає, в суспільстві широко обговорювалися основні напрями реформування муніципальної влади. Я виділив би чотири аспекти, з яких велися дискусії.

Це насамперед:

- конституційна або політична реформа, покликана змінити розподіл повноважень між галузями влади;
- відносини органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади;
- адміністративно-територіальна реформа;
- і, нарешті, — вибори до місцевих рад на новій для нас пропорційній основі.

Нагальні проблеми децентралізації державного управління і розвитку місцевого самоврядування також широко обговорювалися в Криму.

Зазначалося, що місцеве самоврядування є найслабшою ланкою в загальній системі влади в країні. Держава втручається в його майнову, фінансову політику, у земельні й інші відносини. При цьому вона не забезпечує в повному обсязі виконання своїх функцій на місцях, недооцінює роль місцевих рад.

Під час обговорення на різних рівнях майбутніх реформ висловлювалося багато раціональних, часом радикальних пропозицій. Їх узагальнювали і направляли до вищих державних органів.

Однак з гіркотою доводиться констатувати, що думки з місць недостатньо враховуються народними депутатами й органами державної виконавчої влади. Багато пропозицій загубилось у численних дискусіях.

Суспільство з надією чекає проведення всеохоплюючої реформи системи влади в Україні, що створить умови для політичної й економічної стабілізації, захисту прав і свобод громадян, непорушності демократичних принципів.

Тому, користуючись Вашою присутністю, Володимире Михайловичу, хочу висловити свою точку зору з найгостріших проблем місцевого самоврядування.

Насамперед невідкладного розв'язання потребує питання вдосконалення його законодавчої бази, внесення змін до чинних законів і прийняття низки нових.

Досі не визначилася доля законопроекту № 3207-1, хоча в ньому міститься багато найважливіших напрямів реформування державного управління, правового й організаційного забезпечення місцевого самоврядування. Він був підтриманий нашою асоціацією і Всекримськими зборами представників органів місцевого самоврядування.

Життя вимагає прийняття нової редакції Закону «Про місцеве самоврядування». Свого часу ми направляли наші пропозиції до проекту цього закону. Але подальша робота над ним зупинилася.

Мало того, сьогодні вже пропонуються три нові законопроекти: «Про місцеве самоврядування громади», «Про місцеве самоврядування району», «Про місцеве самоврядування області».

Проблеми життєдіяльності територіальних громад, що мають потребу в законодавчому розв'язанні, значно випереджають законотворчий процес.

Стало модно говорити, що Україна перебуває на шляху до держави самоврядних територіальних громад.

У цьому зв'язку дуже важливим є законодавче закріплення положення про громаду. Воно зняло б багато питань і насамперед про її межі, про те, хто розпоряджається землею між населеними пунктами, до якого бюджету надходить податок на землю і, насамкінець, запобігло б розбазарюванню землі.

Через відсутність чіткої законодавчої бази, яка регулює відносини між радами, що являють собою так звані матрьошки, постійно виникають правові колізії, особливо з питань бюджету, власності, і передусім — на землю. Це нерідко породжує безвідповідальність і порушення законів з боку посадових осіб.

Я поділяю стурбованість кримчан, які вважають, що у сфері земельних відносин значну частку провини має взяти на себе держава.

Земельний кодекс України діє з 2002 року, але всієї необхідної законодавчої бази у сфері земельних відносин досі немає.

Зокрема, не прийнято закони про державний земельний кадастр, державний земельний (іпотечний) банк, про ринок землі, про визначення правових основ вилучення земель приватної власності і з інших питань.

У результаті досі законом не врегульовано питання формування і виділення земель у загальну власність громад, їх правовий режим, порядок розподілу цих земель між Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними і районними радами. Фактично в розпорядженні названих рад землі немає.

З усіх лих місцевого самоврядування сьогодні найбільшим залишається його слабка ресурсна і фінансова база. Стан фінансового забезпечення місцевих бюджетів — критичний. Під час їх планування і виконання на законодавчому рівні відсутнє чітке розмежування делегованих і власних повноважень органів місцевого самоврядування. Держава послідовно бере на себе опікунські функції і породжує споживчі настрої на місцях.

Бюджетні відносини потребують подальшої оптимізації. Насамперед необхідна послідовна робота з децентралізації податків. Якщо встановлено, приміром, що 45 відсотків у консолідованому бюджеті країни становлять місцеві бюджети, то всі 45 відсотків джерел наповнення бюджетів мають бути передані на місця.

У зв'язку з цим необхідно невідкладно частину повноважень держави передати органам місцевого і регіонального самоврядування з одночасним переданням їм відповідних матеріальних і фінансових ресурсів.

За місцевим самоврядуванням треба узаконити такі види податків, що незалежно від волі центру дадуть можливість радам виконувати власні повноваження, сміливіше надавати їм право на проведення податкових експериментів. А під делеговані повноваження, ще раз підкреслюю, кошти в повному обсязі повинна дати держава.

За період з 2002 року по цей час майже вчетверо скоротилися дотації з державного бюджету на здійснення витрат, пов'язаних з особливостями соціально-економічного розвитку Криму, визначених Законом України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим». Це не дає можливості в повному обсязі розв'язувати найгостріші для кримчан питання: газифікації і водопостачання сільських населених пунктів, виконання берегозміцнюючих і інших соціально значущих програм.

Кримчани сподіваються, що в державному бюджеті на майбутній рік будуть виділені кошти і на реалізацію програм «Морський берег» і «Питна вода», затверджених Кабінетом Міністрів цього року.

Вважаю, що назріла потреба розробити економічно обгрунтовані критерії формування місцевих бюджетів.

Для розв'язання цього питання варто прийняти закон «Про мінімальні державні соціальні стандарти». У ньому має бути розроблений нормативно-правовий метод формування бюджетів, за якого видаткова частина розраховується на основі мінімальних державних соціальних стандартів. Саме державні стандарти відповідно до гарантій, визначених Конституцією країни, повинні стати критеріями для розрахунку видаткових статей місцевих бюджетів.

При цьому трансферти будуть грунтуватися не на суб'єктивізмі чиновника, а на чіткому розподілі повноважень, законодавчо закріплених за кожним рівнем влади. Ці нормативи повинні затверджуватися щорічно в законі про Державний бюджет.

Крім того необхідно створити систему зацікавленості громад у нарощуванні власних ресурсів, без конфіскації всього приросту дохідної частини.

У зв'язку з цим відповідні зміни мають бути внесені в Бюджетний кодекс. Варто розглянути можливість розширення переліку дохідних джерел на фінансування власних повноважень місцевих рад, дозволити здійснювати фінансування окремих соціально значущих програм і проектів з бюджетів різних рівнів та інші зміни.

Робоча група Верховної Ради Автономної Республіки Крим підготувала пропозиції з врегулювання суперечностей між Законом України «Про утвердження Конституції Автономної Республіки Крим» і Бюджетним кодексом, усунення суперечностей Бюджетного і Господарського кодексів, а також з питань використання коштів від продажу землі, зовнішніх запозичень, приватизації об'єктів санаторно-курортного комплексу. Вони були направлені до профільних комітетів Верховної Ради України. Сподіваємося, що їх вивчать і візьмуть до уваги.

І, звичайно, настав час відмовитися від декларування потреби формування бюджетів знизу вгору і, нарешті, зробити практичні кроки в цьому напрямку!

Наступна група проблем пов'язана з проведенням адміністративної реформи і насамперед з розмежуванням повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади на рівні районів і областей.

Аналіз повноважень цих органів показує, що 16 з них цілком дублюють один одного, а 12 збігаються частково. Вони номінально визначаються як «делеговані». Хоча, строго кажучи, делегованими є тільки такі повноваження, що передаються на встановлений період часу, у визначених випадках і на конкретних умовах.

Практика, що склалася, призводить до розмивання відповідальності і конфліктів між радами і державними адміністраціями. Настав час ліквідувати двовладдя, скасувати районні державні адміністрації і створити повноцінні виконавчі органи районних рад.

Усі розуміють, що необхідно реформувати територіальний устрій країни. Пропонувалися різні концепції його здійснення.

Ми — прихильники поетапного проведення цієї реформи за її широкої підтримки населенням.

Водночас людям досі не зрозумілі мета, завдання, шляхи і терміни цих перетворень, джерела фінансування, прогнозовані результати.

Не хотілося б, щоб уся реформа звелася до роботи з укрупнення громад. Критеріями оптимізації територіального розподілу повинна бути не формальна арифметична логіка, а рівень самодостатності територій, географічні, історичні, етнічні, релігійні й інші регіональні чинники.

Найповніше цим критеріям відповідає проект Концепції децентралізації державного управління і розвитку місцевого самоврядування, розроблений Асоціацією міст України. У ньому всебічно враховується специфіка й особливості розвитку місцевого самоврядування.

Цей проект заслуговує підтримки з боку нашої асоціації.

Я переконаний, що багато хто з присутніх стурбований правовим і соціальним статусом посадових осіб місцевого самоврядування, насамперед сільських, селищних, міських голів.

Найчастіше голова залишається наодинці з численними проблемами. Йому доводиться приймати рішення, керуючись законами, що нерідко суперечать один одному. Сільський і селищний голова, зазвичай, не мають юристів, висококваліфікованих фахівців і радників.

Голову обирає вся територіальна громада, а звільнити з посади може відповідна місцева рада, що найчастіше складається з 15—20 депутатів.

Посада голови, без перебільшення, вимагає турботи, поваги і захисту. Необхідно покласти край таким випадкам, коли голову громади роблять хлопчиком для биття і відповідачем за все.

Сьогодні є нагальна потреба у прийнятті закону «Про статус сільського, селищного і міського голови».

Хочу торкнутися ще одного питання, яке часом сором'язливо замовчують. Це — рівень оплати праці людей, які працюють у місцевих органах влади і самоврядування.

Служба в цих органах ще не стала привабливою для цілеспрямованих, ініціативних і амбіційних професіоналів, особливо молодих.

Основною причиною її невисокого престижу залишається низький рівень матеріального забезпечення і соціальних гарантій. Потрібно також чіткіше врегулювати всі етапи проходження служби в органах місцевого самоврядування, прозорість кар'єрного зростання, коли просування по службі пов'язано не з особистою відданістю, а визначається діловими і моральними якостями.

Окремо вважаю за потрібне виділити комплекс проблем, пов'язаних з нашою республікою.

Автономна Республіка Крим стала загальновизнаним фактом. Її відтворення позитивно оцінюється міжнародними організаціями й інститутами.

Наша модель автономії найближча до основних принципів Європейської хартії місцевого самоврядування. Верховна Рада автономії формує і контролює діяльність свого виконавчого органу — Ради міністрів. Ця практика докорінно відрізняється від двовладдя, про яке я вже казав.

Порядок взаємодії органів влади автономії і місцевого самоврядування визначається угодами Верховної Ради з кожною місцевою радою на період їх повноважень.

Сформована система преференцій і противаг дала автономії переваги в економічному розвитку, сприяла мирному врегулюванню соціальних і міжетнічних проблем, що накопичилися за десятиліття.

Водночас у законодавстві України досі мають місце суперечності у визначенні повноважень автономії з питань соціально-економічного і культурного розвитку, бюджетних відносин, раціонального природокористування та інших, що визначені Конституцією Автономної Республіки Крим.

Нинішній склад Верховної Ради автономії особливо тісно взаємодіє з парламентом країни.

Депутати вищого представницького органу автономії за період своїх повноважень направили до Верховної Ради України свої пропозиції і зауваження до 53 чинних законів і законопроектів з економічної, бюджетно-фінансової і податкової політики, місцевого самоврядування та адміністративно-територіальних питань, рекреаційних, санаторно-курортних комплексів і туризму, раціонального землекористування та інших. Багато наших пропозицій було розглянуто у профільних комітетах.

Але водночас змушений констатувати, що частина з них загубилися у високих коридорах влади.

Така доля спіткала проект закону «Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим», який не було прийнято до розгляду минулим скликанням Верховної Ради України.

Народний депутат України А. Раханський вніс цей важливий для нас законопроект на розгляд нинішнього складу парламенту. Час минає, а закон не прийнято досі. Як підсумок — ось уже вісім років повноваження наших депутатів і їхні обов'язки залишаються неврегульованими.

Багато проблем автономії, що накопичувалися роками, вирішувалися б оперативніше, якби Верховна Рада Автономної Республіки Крим мала право законодавчої ініціативи.

Як відомо, у даний час триває робота з підготовки змін до Конституції України. Було б доцільно розглянути і нашу пропозицію про надання вищому представницькому органу автономії такого права.

Переконаний, що така конституційна норма сприятиме більш плідній взаємодії між органами влади держави і нашої республіки.

Глибоку заклопотаність в усіх нас викликають майбутні вибори. Нас чекає надзвичайно складна виборча кампанія, наслідки якої будуть більш ніж серйозні.

Закон «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, сільських, селищних, міських голів», за яким ми проводитимемо вибори, у багатьох випадках не тільки не вписується в процедури, що застосовуватимуться на виборах народних депутатів, а й передбачає зовсім інше їх регулювання. Низка положень закону суперечать один одному, а також не враховують проведення місцевих виборів одночасно із парламентськими. Є білі плями й у частині, що регламентує повноваження виборчих комісій.

Думаю, що промовці скажуть про це докладніше.

У Криму названий закон зустріли негативно ще й тому, що він нівелює розходження в статусі Верховної Ради автономії й органів місцевого самоврядування, знижує значущість вищого представницького органу автономної республіки.

Одним із болючих питань у нас традиційно є забезпечення фінансування місцевих виборів. Щоразу воно здійснюється із запізненням і не в повному обсязі.

Частину витрат змушені брати на себе місцеві бюджети, що суперечить чинному законодавству. Через несвоєчасну виплату заробітної плати членам виборчих комісій нерідко громадяни взагалі відмовляються від роботи в них.

Шановні члени асоціації!

У цьому році ми вчетверте проводимо загальні збори. У нас склалася демократична система формування оцінок і пропозицій з різних аспектів діяльності місцевого самоврядування.

Сьогодні наша колективна думка набуває особливої значущості, тому що вона висловиться безпосередньо в присутності керівника вищого законодавчого органу країни.

Запрошую всіх до активного обговорення питання порядку денного.

■ ШИРШЕ КОЛО

Допитливі з країни Юннатії

Серед небагатьох дитячих закладів, які не потрібно відновлювати — юннатівські. Важко нині знайти школу, будинки творчості, де не було б гуртків юних натуралістів. Координує роботу 180 закладів Національний еколого-натуралістичний центр (НЕНЦ) учнівської молоді МОНУ.

На його базі нещодавно відзначили 80-річчя країни Юннатії. З нагоди свята її мешканців вітали Президент, Голова ВР і міністр освіти та науки.

Щоб стати юннатом, треба передусім бути допитливим і любити природу. Саме з таких хлопців і дівчат у далекі 20-ті роки минулого століття починався рух за збереження і відновлення навколишнього середовища. У 1925-му почала роботу Київська біологічна станція юннатів, яка з часом стала Республіканською станцією, а віднедавна — НЕНЦ.

Крім озеленення міст і сіл, упорядкування пам'ятників та могил воїнів, садівництва юннати долучалися до вирощення кроликів, птиці і кок-сагизу — цінної каучуконосної культури, яка мала стратегічне значення в роки війни.

Час диктує види і напрями роботи. Ось лише сьогоднішній їхній перелік: екологічна і природоохоронна діяльність; біологічні дослідження; рослинництво і сільськогосподарське дослідництво; квітництво; зоолого-тваринницький і гідробіологічний напрямки.

А ще юннати можуть похвалитися славними здобутками школи народних ремесел, де хлопці й дівчата безпосередньо спілкуються з природою, яка є найталановитішим співавтором їхніх чудових робіт **(на знімку:** вироби гуртківців Харківського міського дитячого Палацу культури).

Юннатівські центри — не тільки місце проведення змістовного дозвілля. Дослідницька, наукова діяльність орієнтують дітей на майбутню професію, закладають основу природолюбства і гармонійного співіснування з рослинним і тваринним світом. Працівникам закладів еколого-натуралістичного спрямування не соромно за своїх юних господарів краю.

А ми, у свою чергу, можемо пишатися мудрими і терплячими наставниками — досвідченими фахівцями, патріотами, які присвятили своє життя охороні і примноженню багатства країни.

■ БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ

Навчання — основна робота

Мій онук навчається на контрактній основі, але має потребу в житлі. Йому ректор відмовляє в наданні ліжко-місця в студентському гуртожитку. Чи правомірно?

Ольга СТЕЦЯК.

Моршин
Львівської області.

Відмова має бути аргументована. Не поселяти в гуртожиток лише тому, що ваш онук навчається не на бюджеті — незаконно. Йому варто оскаржити рішення адміністрації в місцевому органі управління освіти.

Чи повинні студенту денного відділення, який працює на підприємстві за сумісництвом, оформити трудову книжку?

Віктор СКЛЯР.

Конотопський район
Сумської області.

На жаль, законодавець на це запитання не дає відповіді. Але абз. 3 п. 14 Постанови Пленуму Верховного Суду від 24.12.99 №13 «Про практику застосування судами законодавства про оплату праці» передбачено, що «робота на підставі трудового договору осіб, що навчаються на денній формі, не є сумісництвом».

Є й інша думка: основний вид діяльності студентів — навчання. Інші види доходів студент навчального закладу денної форми навчання може отримувати лише на умовах сумісництва.

Отож питання видачі трудової книжки студенту денної форми навчання на сьогодні потребує врегулювання.

**Ведучий рубрики «Освіта» Іван ІЛЛЯШ.
Тел. (044) 454-88-52.**

Лікують слово та Євмінов

■ СВІТЛИМ РЯДКОМ

— Добре, ми тебе перекладемо до Сашка.

Таке можна почути тільки в цій школі. У здивуванні, як і я, ви перебуватимете, щоправда, недовго. В Ясинуватській школі-інтернаті навчаються і лікуються хворі на сколіоз. А тому в класах вони не сидять, а лежать **(на знімку).** ***Звідси — «перекладемо», а не «пересадимо».***

Все інше — як у будь-якому лікувальному закладі: відповідні процедури, режим харчування і фізкультура, фізкультура, фізкультура... Для цього в школі є все: висококопрофесійні педагоги, досвідчені медпрацівники, чуйний техперсонал, спортивні зали, профілактор Євмінова.

З 1963 року в мальовничому місці потопаючого в зелені містечка проходило курс лікування понад п'ять тисяч дітей. Чи ефективно? Міркуйте самі. В останні три роки стабілізацію і поліпшення зафіксовано у хворих на сколіоз першого ступеня — 97 відсотків, другого — 80, третього і четвертого відповідно 67 і 75 відсотків. Більшість дітей залишали стіни, що стали рідними, практично здоровими. І вилікували їх, зрозуміло, не лише вітамінами, масажами, гімнастикою і водними процедурами.

Фото Василя ТКАЧЕНКА.

«Слово лікує» — це саме про цей інтернат. Слово педагогів — з любов'ю створена атмосфера доброзичливості, турботи та уваги. Чи не це сприяє швидкій адаптації дітей і входженню їх у лікувальний ритм?!

Але є ще слово, мовлене самими дівчатами-хлопчиками. На уроках під час захисту різних проектів; на Пушкінському святі; на різдвяних вечорницях та осінньому балі; на конкурсі «Міс» і «Містер»; у «Світлиці», де занурювалися в багатий фарбами світ Катерини Білокур; у літературній вітальні; на практичних заняттях з права — скрізь хлопці читають вірші, малюють, співають, лицедіють, зображуючи поета, депутата чи роботодавця. Про свята, присвячені Матері, Учителю, Вітчизні чи рідній мові — особлива розмова, яка без розчулення і сліз в учительсько-батьківському колективі не проходить.

Та чи є скривджені серед кількасот вихованців? Я знаю один випадок. У кривдниках, нібито — дівчатка 10-11 років. «Нібито» — тому що без суду і слідства звинувачувати кого-небудь (учителів, батьків) — грішно. По-дитячому діти «наїжджають» одне на одного, як у будь-якій школі. Одне знаю напевно: приниження, рукоприкладства з боку дорослих тут не зафіксовано.

Зафіксовано тепло і затишок. Загалом те, що я відчув і про що написав.

Іван ІЛЛЯШ.

Донецька область.

■ ВІДКРИТИЙ УРОК

А на тому березі...

— А у нас, як у ресторані. І безплатно, — вихвалялися запорізькі дітлахи, котрі відпочивали в оздоровчому центрі «Лазурний». Ще б пак: харчування п'ятиразове, вартість 18,5 грн., обслуговування класне, їжа різноманітна. До того ж із присмаком екзотики: банани, апельсини.

— Щоб 500 дітей з інтернатів і притулків області одержували блага «як удома», тендер повинно було виграти ТОВ «Інтер» з Мелітополя, — розповіла начальник служби у справах неповнолітніх ОДА Антоніна Заїць.

П'ять років товариство успішно співпрацює з обласним управлінням освіти і науки, і з кожним роком удосконалює роботу в літньому таборі. Директор ТОВ Сергій Джунковський швидше спрацює збитково, ніж поступиться позиціями, кажуть в управлінні. Тому в оздоровчому центрі, що на березі Азовського моря, трудяться привітні кухарі, піонервожаті та вихователі, які дбають про здорову їжу і здоровий дух.

— З цим у нас усе в порядку, — повідала заступник директора з виховної роботи з 15-річним табірним стажем Людмила Яковченко (на «гражданці» — замдиректора Мелітопольської школи-інтернату № 2). — Діти активні, заповзятливі: від вечері відмовляться — дай тільки себе показати. У пісні, танці, конкурсі, лицедійстві.

Якось осторонь, насторожено, стояли в таборі учні із запорізького інтернату № 3. Тільки-но хлопчиків-дівчаток привезли — дев'ять з них кинулися навтіки. Може, медяник у рідній школі смачніший?

— Та ні-і, — відповідали наприкінці зміни. — Волі захотілося.

Я довго розмовляв із сиротами і дітьми, що позбавлені батьківського піклування **(на знімку).** Переконався в одному: з гарним стрижнем вихованці, але фактично хлібом єдиним живуть у своєму інтернаті. Духовної їжі їм вочевидь бракує. Ну що для них кілька гуртків, телевізорів і комп'ютерів за залізними дверима?

— Тому і важкі на підйом, інертні були спочатку, — зазначає Сергій Іванович. — Потім наші культзатійники, зрозуміло, розворушили їх, але скільки веселих радісних хвилин втрачено.

Їм би частіше до «Лазурного». На тому березі їх відгодують і відігріють.

Іван ІЛЛЯШ.
Фото автора.

■ ДО ДОШКИ!

«Кинули» в натурі

Гарний урок дали дорослі в одній із столичних гімназій. Влітку тут знайшли дев'ятьох охочих підзаробити і запропонували їм взяти участь в ремонті інших шкіл. За три тижні нелегкої праці обіцяли заплатити 265 гривень. Випускники часу не гаяли, трудилися сумлінно, мужньо зносили насмішки товаришів, які «освоювали» пляжі та дискотеки.

Та ось настав час розплати. І розчарувань. З обіцяного педагогами хлопці отримали лише 65 гривень. Решту має, начебто, сплатити... невідомо хто.

Одинадцятикласники тішать себе запевненнями директора-наймача, що він розрахується з ними з фонду гімназії. За кого?

■ ІЗ-ЗА ПАРТИ — НА ЛАВУ

Забруднилася косметикою

Одинадцятикласниця протягом року привласнила товар однієї дистриб'юторської фірми вартістю 56 тисяч гривень.

Спочатку вона реалізовувала косметику сумлінно і чесно. Потім знайшла в діяльності фірми прорахунки і вміло скористалася цим.

Про свою роботу дівчина звітувала чеками. І якось додумалася, що можна ті чеки відксерювати, змінюючи на них день продажу, і ходити в передовиках. Ходила недовго. На фірмі запідозрили «бізнес-леді» в нечесності й повідомили в міліцію...

...Удома знайшли косметики на 54 тисячі, і лише на дві тисячі її було реалізовано.

Навряд чи змогла б школярка приховати стільки товару, якби у змові з нею не були матір і брат. Один батько до останнього не знав про оборудку рідних.

Шкодили фашистам, як могли

■ ВЕТЕРАН

Там, де проходила річка Сула, кілометрів за два, знаходився наш хутір Мирне (тільки не переконуйте, що Мирний). Біленькі хати під соломою ховалися в розкішних садах. Широкі луки восени і навесні покривалися великим напливом дощових і снігових вод. А річка розділяла їх на праву і ліву половину. Права, по течії, була більш-менш лісиста, а ліва — степова з маленькими і привабливими гаями та невеличкими озерцями. За обрієм вдалечінь бігли неабиякі хлібні поля, серед яких стояли дуже крислаті велетні дуби. У наш час цього вже нема. Там вирощують будяки та пирій...

Війна до нашого хутора дійшла у кінці серпня 1941 року. Увесь час шляхом Київ—Ромни—Суми відходили із заходу військові та евакуйовані. Траплялося, що їх бомбили німці. Переважно бої йшли на бокових шляхах Гадяч—Лебедин та Ромни—Білопілля. Стріляли з гармат німці, а наші їм відповідали: спалили дві німецькі машини та вбили в Опонівці двох німців. Було повне безладдя, а нам, 12—15-річним — воля. Усі підлітки були патріотичною і фанатично налаштовані, щоб хоч якось нашкодити німцям.

Коли оборонне кільце замкнулося, з Ромнів хлинула хмара техніки і німців, які тягнули на Суми товстезний кабель зв'язку. В останні дні відступу заїхали на таччанці в хутір ще й кілька ладно зодягнутих чоловіків, певно політпрацівники. Тут, у Новопетровському радгоспі, вони пограбували крамницю, а через день зникли. Коли все стихло, ми з товаришем, також Петром, і собі навідалися до крамниці. Перепало й нам по товстій лопаті.

По дорозі додому ми наштовхнулися на чорний кабель. Пропоную Петрові:

— Давай нашкодимо німцям.

А він:

— Еге, ще й позмагаємося, хто з нас сильніший.

І почали ми на німецькому кабелі зв'язку випробовувати свою силу. Цюкнули кільканадцять разів лопатою і сяйнули металевим блиском десятки дротинок, обгорнутих у восковий папір. Аж раптом чуємо — торохтять мотоцикли й автомашини. Ми одразу зрозуміли: щось накоїли... Підхопили лопати і чимдуж чкурнули до Тернового яру. Відсиділися там до темряви, а потім потай добралися до хат.

Місце перерубаного кабелю було далеко від сіл і, можливо, саме тому німці тортурів не чинили. А ми тоді й не здогадувалися, якої шкоди нам наробили ворогу. Лише згодом дізналися, що то був зв'язок з генеральним штабом наступаючих німецьких військ. Завдяки нам його на деякий час було припинено. І радянські війська добре потріпали ворогів під Сумами. Додам, що це не було завданням партійців чи партизанів. Це була наша юнацька завзятість — боротися з ворогом.

Петро ЛУК'ЯНОВ, інвалід Великої Вітчизняної війни.

Київ.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

— Іди, корівко, і тебе погладжу.

Івано-Франківська область.

Фото Юрія ІСАЧЕНКА.

Особливий привілей чи порушення закону?

У нашій молодій державі не змовкають розмови про депутатську недоторканність. Одні виступають за її скасування, інші — за збереження. А тому вкрай необхідно визначити поняття «депутатська недоторканність». На мій погляд, погляд пересічного виборця, це тільки те, що депутати не можуть бути притягнуті до якого-небудь виду юридичної відповідальності за їхню позицію під час обговорення і голосування при прийнятті законів і постанов.

А прийняті Верховною Радою документи повинні однаково виконуватися і пересічними громадянами, і депутатами усіх рівнів. Скажу більше, саме депутати мають бути найбільш правосвідомими і показувати приклад поваги до законів. А у разі здійснення злочину вони повинні бути притягнуті до юридичної відповідальності, як і кожний громадянин України.

А сьогоднішнє уявлення про депутатську недоторканність як особливий привілей депутата суперечить Конституції України. У ній сказано, що всі громадяни України рівні перед законом. А тому, вважаю, депутати, члени уряду та й Президент за порушення законів мають нести підвищену юридичну відповідальність. Тоді можна суворо вимагати порядку і з пересічних громадян. Це буде справедливо.

Григорій БЕЛЕНОК.

Чернігів.

Пенсія — для влади і для людей

Діти війни — це одна з найбільш обділених, скривджених, обкрадених категорій людей. Їх дитинство було обпалене війною. А потім — розруха, голод, чистки, репресії, табори.

На якийсь час нібито настала відлига. По копійці назбирали грошенят на старість. Так на тобі! Знайшлися ділки, які обчистили і без того бідних людей, забрали всі наші заощадження. Тепер живи, як хочеш...

Наші пенсії нічого не варті: хоч працював, хоч байдики бив — одна шана. Лікарі, вчителі з тридцятирічним стажем одержують стільки само, скільки й кочегари та технічні працівники. Зате чиновники при владі собі попризначали по 10—18 тисяч гривень. Напевне, добре розумію, що прожити на кілька сотень у місяць неможливо.

Ми працювали по сорок—п'ятдесят років, а нині у нас за пазухою вітер гуляє. Де ж та правда на світі?!

Віктор ГЕРАЩЕНКО.

Коломак Харківської області.

Доступ до правосуддя й ефективність захисту

Цілком згоден з позицією адвоката Вероніки Деркач, автора матеріалу «Судові справи розглядатимуть», опублікованого в «Голосі України» № 189 за 7 жовтня 2005 року. Там говорилося про те, що ч. 1 ст. 333 Цивільно-Процесуального Кодексу (ЦПК) України в її нинішній редакції не відповідає вимогам Основного Закону.

Статтею 3 Конституції України встановлено, що людина, її життя і здоров'я, честь і достоїнство, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю: права і свободи людини і їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, утвердження і забезпечення цих прав і свобод є головним обов'язком держави.

Для забезпечення виконання цих положень Основного Закону 8 вересня 2005 року парламентом України було прийнято закон № 2875-IV «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України». Названим законом були внесені зміни до деяких законодавчих актів, у тому числі й у ч. 1 ст. 333 ЦПК України, що чинний з 1 вересня 2005 року.

Позиція колеги-адвоката Вероніки Деркач, власне кажучи, правильна ще й тому, що деякі норми цього Кодексу передбачають обов'язкову участь сторін і в суді першої інстанції під час розгляду справи по суті, і в суді апеляційної інстанції при подачі апеляційної скарги кожної зі сторін на рішення або визначення суду першої інстанції.

На мій погляд, диспозиція ч. 1 ст. 333 ЦПК України в її нинішній редакції неминуче викличе низку негативних наслідків і для держави Україна загалом, і для кожного з її громадян, з огляду на нижченаведений міжнародно-правовий аспект.

Річ у тім, що Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР було ратифіковано Конвенцію про захист основних прав і свобод людини 1950 року, більш відому як Європейська Конвенція.

З 11 вересня 1997 року і по даний час ця Конвенція відповідно до вимог ст. 9 Конституції України є складовою частиною національного законодавства України.

Частина 1 статті 6 названої Конвенції передбачає, що кожний під час розгляду питання щодо його цивільних прав і обов'язків має право на справедливий і відкритий розгляд його справи протягом розумного терміну незалежним і безстороннім судом, створеним згідно із законом. Невід'ємним елементом цього права є право людини на доступ до правосуддя.

Диспозиція ч.1 ст. 333 ЦПК України в її нинішній редакції істотно обмежує право сторони на доступ до правосуддя в касаційній інстанції, оскільки реальне здійснення стороною цього права залежить... від волевиявлення самого суду.

Однак прецедентна практика Європейського суду з прав людини визначає наступне: «Договірним сторонам (державам—учасникам Конвенції) надається можливість запобігти або ліквідувати порушення Конвенції на національному рівні до того, як ці порушення будуть оскаржені в Суд, однак необхідно використовувати лише ті національні засоби правового захисту, що є ефективними.

Термін «ефективний» щодо способу захисту означає, що цей спосіб запобігає порушенню, припинить його існування або забезпечить адекватне відновлення порушеного права.

Уведене ч. 1 ст. 333 ЦПК України обмеження права сторони на участь у розгляді її справи касаційною інстанцією залежно від волевиявлення цього органу у разі відсутності таких обмежень у суді першої й апеляційної інстанцій фактично означає відсутність права ефективного захисту на національному рівні, передбаченого ст. 13 названої Конвенції.

Андрій ЧЕБАНЕНКО, адвокат.

Одеса.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО

Читаю про все, що відбувається у світі

Добрий день, «Голос України»! Газету передплачую з першого номера. Раніше передплачував два рази, на півріччя, а тепер — одразу на весь рік і вишлю ксерокопію квитанції на розіграш. У газеті знаходжу все, що пов'язано з життям кожної людини. Вона інформує про всі сторони подій в нашій державі, за кордоном. Дай Боже нам усім злагоди і порозуміння. Бажаю усім працівникам «Голосу України» щастя, здоров'я, натхнення, успіхів у всьому. Слава Україні!

Ваш читач Федір ІЩЕНКО.

Новомосковськ Дніпропетровської області.

Довідка про смерть — не документ для ощадкаси…

Згідно з чинним в Україні законодавством, родичі померлого мають право одержати в ощадкасі гроші на поховання з його ощадкнижки. Однак у Запоріжжі сьогодні це неможливо. Причина більш ніж банальна, у Запорізькому міському відділі реєстрації актів цивільного стану відсутні гербові бланки свідоцтв про смерть. Замість них РАГС видає довідки про смерть, які мають юридичну чинність свідоцтв.

На жаль, ці довідки відділення ощадкаси не приймають. Навіть попри те, що РАГС письмово повідомляє відділення ощадкаси про ситуацію, що склалася з відсутністю гербових свідоцтв. Не скориставшись законним правом одержати з ощадкнижки померлого крихти на його поховання, родичі оббивають пороги чиновницьких кабінетів і змушені звертатися по допомогу до депутатів Верховної Ради.

Невже Мін'юст і ощадкаси не можуть самі врегулювати ситуацію, пов'язану з відсутністю гербових бланків? А може, РАГС їх не видає тому, що у відділеннях ощадкаси немає коштів на поховання?

Юрій ДВОРНИЧЕНКО.

Запоріжжя.

Народне добро йде на металобрухт

Знімають кришки з телефонних, каналізаційних та водопровідних колодязів. Вирізають металеві паркани на дачах. Крадуть посуд у людей. І всі ці добротні вироби відправляють на металобрухт!

Жахливі пограбування відбуваються повсякчас. Найобразливіше, що сприяють цьому беззаконню люди, які обіймають керівні посади. Адже без них неможливо було б отримати ліцензію на відкриття приймальних пунктів та дозвіл на вивезення металу за кордон. І виходить, що хтось на цьому наживається, а ми, беззахисні громадяни, ввечері боїмося з дому вийти, щоб не впасти в яму, — адже й дороги не скрізь освітлюються...

Д. КОСИЦЯ.

Лебедин Сумської області.

Валентин Уткін: «Треба повторити свою історію»

■ СПОРТ

Проблему виживання українського хокею наша газета порушувала не раз. Але тема ця так само актуальна. І сьогоднішня наша розмова — з багаторічним директором СДЮШОР «Сокіл», заслуженим тренером України, великим авторитетом Валентином УТКІНИМ. Якщо припинять існування кілька шкіл, то замулиться останнє джерело, котре ще живить цей популярний вид спорту в нашій країні.

— Невже такі кепські справи тепер? — запитуємо Валентина Павловича.

— М'яко кажучи, радісного мало. Різко скоротилася кількість наших вихованців. Пояснення просте. Надто дорога форма. І дуже мало батьків спроможні її придбати.

— Скільки в середньому сьогодні коштує хокейна амуніція?

— Для маленьких — приблизно дві з половиною тисячі гривень. Це — найдешевший варіант. Для 15—16-річних — п'ять тисяч гривень. Колись усім забезпечувала школа. Кошти надходили від держави, профспілок.

— Ви назвали одну причину, та їх, либонь, багато?

— Саме так. Ми вже не маємо потрібного календаря змагань. Раніше щороку бували в багатьох країнах Європи, в Росії, де були бажаними гостями. Нам так і казали, що хочуть грати з нами, бо ми сильні. І справді, в багатьох вікових групах мали потужні команди. Постійно ставали призерами всесоюзних змагань. А група Бориса Гольцева (гравці 1969 року народження) виграла чемпіонат колишнього Союзу. У тій країні школа «Сокола» не раз здобувала перемоги на загальнонаціональних оглядах-конкурсах. Наші вихованці виступали в усіх збірних країни. Ставали переможцями і призерами чемпіонатів світу і Європи серед молоді та юнаків. А Дмитро Христич та Олексій Житник — відповідно чемпіоном світу серед дорослих і олімпійським чемпіоном. Таке було можливе лише за відповідних сприятливих умов і турботи з боку влади.

Тепер змушені варитися у власному соку: граємо між собою — київські школи «Сокіл», «Крижинка» і харків'яни. Слава Богу, почався якийсь рух у розвитку дитячого хокею у Дніпропетровську, Херсоні. Але рівень там ще дуже низький. А для того щоб зростала майстерність, треба грати з сильними суперниками. Щоправда, є винятки. Он двох 13-річних хлопчиків з Херсона вже запросили до воскресенського «Хіміка»...

Особливо непокоїть брак льодової підготовки. Якщо колись наші групи каталися по шість разів на тиждень, то тепер — три-чотири. Тому й відстаємо від найкращих дитячих колективів з-за кордону в техніці катання, прийманні передач, тактиці.

— І за радянських часів дитячі хокейні тренери отримували не дуже високі зарплати. Тепер, мабуть, ще гірше?

— Зарплати не дуже змінилися. Але річ не в грошах. Багато наших елітних тренерів подалися до Росії, бо тут їм було вже не цікаво, та й нема з ким працювати. Це Борис Гольцев, Валерій Голдобін, Вадим Сибірко. В сусідній країні — чудові умови. І зарплати, гадаю, ліпші. Вони не мають проблем з льодом, екіпіровкою, постійно беруть участь у змаганнях, їздять на міжнародні турніри. На все це є кошти.

Отож ми змушені на місце класних вихователів брати молодь, якій потрібен час, щоб досягти високого тренерського рівня.

— У Москві, Росії завжди було комфортно хокеїстам. У російській столиці — десятки ковзанок і льодових палаців. Але зупинятися там, схоже, не збираються. Юрій Лужков, кажуть, дав зобов'язання до чемпіонату світу—2007 звести на Ходинці черговий диво-палац. Утім, то дуже висока для нас планка. А чи не варто брати приклад з Білорусі, де хокейна справа у великій пошані?

— Безперечно, білоруси для нас тепер приклад. І Латвія також. Там будують ковзанки, палаци. І найголовніше, що на цих спорудах відкривають школи, відбувається масове катання. А коли є масовість, то й вибирати талановитих легше. До речі, все це ми вже пройшли. І в Білорусі та Латвії працюють за українським методом. Я вже згадував про наші перемоги. Після Києва з'явилися хокейні осередки в Харкові, де виховали олімпійського чемпіона Петренка, Сіверськодонецьку, Запоріжжі, Донецьку, Дніпродзержинську, Новому Роздолі. Як добре все починалося. Але поступово вогонь ентузіазму там, на жаль, згасав.

— То чи є вихід із ситуації?

— Безперечно. Треба повторити свою історію. 1972 року, коли тільки почали виступати в юнацьких чемпіонатах СРСР, то програвали геть усім. А згодом стали кращими. Необхідна державна програма **відродження** (підкреслюю) хокею. Можливо, нам тепер не потрібні великі палаци. Треба будувати тренувальні ковзанки. Повірте, це не такі вже й великі кошти, як комусь здається. Відкривати на них школи. Тоді можна буде говорити про розвиток цього дуже популярного виду спорту в Україні, його одужання і повернення до еліти. А поки що в найбільшій країні (за територією) Європи маємо лише одну професіональну команду, яка «затикає» всі дірки. Мине час, її гравці завершать кар'єру. І що тоді? Будемо, звичайно, сподіватися на краще. Хочеться, щоб високопосадовці звернули увагу на справу, котра має величезну популярність серед молоді. На спорт і фізкультуру загалом і на хокей зокрема.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Постановою господарського суду Житомирської області від 14 жовтня 2005 р. за справою №4/46 «Б» визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедуру Приватної фірми «Абсолют» (10012, м. Житомир, вул. Мануїльського, 85-а, кв. 11, код ЄДРПОУ 22063768).

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Кіналевського Миколу Євгеновича, ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серії АБ №116195 від 24.01.2005 р., адреса: 10003, м. Житомир, вул. Войкова, 3, тел.: (0412) 223-656.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ «Великоновосілківський Агробуд»,

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються група будівель (склад, растворно - бетоного вузла, котельня) ВАТ «Великоновосілківський Агробуд», що розташовані за адресою: Донецька область, Великоновосілківський р-н, смт Велика Новосілка, вул. Верхня, 26/4/10/12, 1984/85/89р. р., початкова ціна продажу - 29574,77грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 1478,74грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою об'єкту можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсів Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів із дня публікації у газеті по 20 листопада 2005г. включно. Конкурс відбудеться після 10 календарних днів із дня публікації інформації 21 листопада 2005г., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ «Великоновосілківський Агробуд». Довідки за телефонами 304-77-83, 304-37-21 та на сайті: bankruptcy. region. dn. ua. Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області повідомляє про зміни в інформації з продажу активів ДП «Фірма матеріально - технічного забезпечення та збуту продукції» ВО «Донецьквугілля» в газеті «Голос України» від 02.11.2005р. № 207 (3707). З продажу знімаються позиція №1 кран мостовий електричний крюковий двобочний та позиція №3 - будівля складу №1 (площа -971,4кв. м.) та частина асфальтового замощення (площа 1794,45 кв. м.)

УКРАЇНСЬКА АГРАРНА БІРЖА повідомляє, що **21 листопада 2005 р.** о **14-00** годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1 відбудеться **спеціалізований біржовий аукціон з продажу необробленої деревини.**

До продажу на аукціоні пропонується наступна продукція:

№ позиції	Продукція	Якісна характеристика продукції				Кількість лотів	Загальний об'єм продукції	Загальна вартість продукції без ПДВ	Крок аукціону
		Деревна порода	Характеристика колод	Сорт	в т.ч. по діаметрах				
					см.	од.	кбм.	грн.	грн.
1	**Пиловник хвойний**	сосна	Довжина колод 4м – 6м.	I, II, III	14–19, 20–25, 26 і б	429	**22 470**	5 791 520,00	10
2	**Пиловник дубовий**	дуб	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	20–25, 26–35, 36 і б	78	**2 250**	1 441 000,00	20
3	**Фанерний кряж для виробництва струганого шпону**	дуб	Довжина колод від 2,3м до 3,6м з градацією 0,1 м.	I, II	26–39, 40–49, 50 і б	19	**395**	572 680,00	50
4	**Фанерний кряж для виробництва струганого шпону**	ясен	Довжина колод від 2,3м до 3,6м з градацією 0,1 м.	I, II	26–39, 40–49, 50 і б	11	**160**	113 680,00	50
5	**Пиловник ясеневий**	ясен	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	20–25, 26–35, 36 і б	35	**940**	334 590,00	20
6	**Пиловник грабовий**	граб	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	20–25, 26–35, 36 і б	26	**680**	126 550,00	10
7	**Пиловник осиковий**	осика	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	14–19, 20–25, 26 і б	20	**1 045**	174 275,00	10
8	**Пиловник березовий**	береза	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	14–19, 20–25, 26 і б	23	**980**	163 115,00	10
9	**Пиловник вільховий**	вільха	Довжина колод 3м – 4м.	I, II, III	14–19, 20–25, 26 і б	45	**1 700**	288 640,00	10
10	**Сировина для рудстійки**	сосна	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр 8 см і більше	–	–	70	**6 480**	605 400,00	5
11	**Будліс хвойний**	сосна	Довжина колод 3м, 4м. Діаметр 14 – 24 см.	–	–	67	**5 150**	922 400,00	10
12	**Будліс твердолистяний**	граб, дуб, ясен, береза	Довжина колод 3м, 4м. Діаметр 14 – 24.	–	–	7	**350**	61 850,00	10
13	**Будліс м'яколистяний**	осика, вільха, тополя	Довжина колод 3м, 4м. Діаметр 14 – 24 см.	–	–	9	**480**	61 000,00	10
14	**Баланси твердолистяні**	граб, дуб, ясен, береза, клен, берест	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр 8 см і більше.	–	–	19	**1 800**	197 400,00	5
15	**Баланси м'яколистяні**	осика, вільха, тополя, верба, іва	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр 8 см і більше.	–	–	17	**1 500**	181 000,00	5
16	**Дров'яна деревина для технологічних потреб твердих порід**	граб, дуб, ясен, береза, клен, берест	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр колод – 7 см і більше.	–	–	164	**15 300**	1 644 500,00	5
17	**Дров'яна деревина для технологічних потреб хвойних порід**	сосна	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр колод – 7 см і більше.	–	–	80	**8 000**	683 000,00	5
18	**Дров'яна деревина для технологічних потреб м'яколистяних порід**	осика, вільха, тополя, верба, іва	Довжина колод 2м, 3м, 4м. Діаметр колод – 7 см і більше.	–	–	93	**4 650**	339 900,00	5

Загальні умови проведення аукціону:

- продукція пропонується державними підприємствами–лісгоспами, що підпорядковані Київському обласному управлінню лісового господарства Державного комітету лісового господарства України;
- сортимент продукції готується виключно в лісах Державного лісового фонду України, який знаходиться у віданні лісогосподарських підприємств Київського обласного управління лісового господарства Державного комітету лісового господарства України;
- продавець проводить продаж продукції на умовах EXW – нижній склад продавця, поставка продукції – I квартал 2006 року;
- до участі в аукціоні допускаються юридичні особи всіх форм власності та суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, резиденти України, що є переробними підприємствами лісосировини, крім позиції "Сировина для руд стійки";
- процедура допуску до аукціону (акредитація) платна: для юридичних осіб – двісті сорок гривень (в т.ч. ПДВ), для підприємців – фізичних осіб – сто двадцять гривень (в т.ч. ПДВ);
- заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9–00 до 17–00 години до 18 листопада 2005 р. включно;
- з метою забезпечення виконання зобов'язань, що виникають у покупців згідно з поданою заявкою на купівлю встановлюватися попередній внесок в розмірі 10 (десяти) відсотків від вартості заявленої для придбання обсягів продукції;
- з покупців, які уклали договори за підсумками аукціону, справляється збір за організацію та проведення аукціону в розмірі 0,5% від вартості договорів;
- спеціалізований рахунок біржі № 2600500019536 в ВАТ КБ "Хрещатик", м. Київ, МФО 300670, код за ЄДРПОУ 23389377.

За детальною інформацію щодо відомостей про продукцію та за додатковою інформацію щодо лотів продукції, правил проведення та допуску учасників до аукціону звертатися до **Української аграрної біржі** за телефонами **(044) 289-50-48, 289-54-87** або до офіційного сайту біржі **http://www.uame.com.ua.**

Відкрите акціонерне товариство «Ірпінський комбінат «Перемога»

повідомляє, що Загальні збори акціонерів ВАТ відбудуться 29 грудня 2005 р. об 11-00 за адресою: 08200, Київська обл., м. Ірпінь, вул. III-Інтернаціоналу, 152, будинок культури ВАТ «Ірпінський комбінат «Перемога».

Порядок денний:

1. Процедурні питання (затвердження Регламенту Зборів і т. д.).
2. Звіт Правління за звітний період (2003, 2004 роки і 9 місяців 2005 року).
3. Звіт Спостережної ради за звітний період.
4. Звіт Ревізійної комісії за звітний період.
5. Затвердження результатів діяльності акціонерного товариства (дочірніх підприємств).
6. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії.
7. Затвердження балансу акціонерного товариства (дочірніх підприємств).
8. Визначення порядку (строків) покриття збитків та розподілу прибутку.
9. Затвердження Статуту ВАТ у новій редакції.
10. Створення, реорганізація дочірніх підприємств ВАТ, затвердження їх Статутів та Положень.
11. Затвердження внутрішніх документів ВАТ.
12. Обрання (відкликання) Голови та членів Спостережної ради.
13. Обрання (відкликання) членів Ревізійної комісії.
14. Обрання (відкликання) Голови та членів Правління.
15. Прийняття рішення про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів Товариства.

Реєстрація акціонерів 29 грудня 2005 року з 09-30 до 10-50 за місцем проведення зборів. Для реєстрації акціонери повинні мати при собі документ, що посвідчує особу (паспорт), для довірених осіб - паспорт та доручення, оформлене відповідно до вимог чинного законодавства. Пропозиції щодо Порядку денного Зборів приймаються Оргкомітетом до 29 листопада 2005 року включно. Пропозиції щодо Порядку денного Зборів подаються в письмовій формі з проектами рішень.

Акціонери мають можливість ознайомитись з проектами рішень щодо питань Порядок денного, іншими документами за адресою: 08200, Київська обл., м. Ірпінь, вул. III-Інтернаціоналу, 152, ВАТ «Ірпінський комбінат «Перемога».

Довідки за телефонами: (297) 57-536, 53-121.

Правління ВАТ.

Повідомлення

про доповнення до порядку денного позачергових загальних зборів акціонерів ЗАТ «Одеський завод шампанських вин»

Закрите акціонерне товариство «Одеський завод шампанських вин» (Україна, м. Одеса, Французький бульвар, 36) доводить до відома акціонерів, що за пропозицією акціонерів товариства до порядку позачергових загальних зборів акціонерів ЗАТ «Одеський завод шампанських вин», які відбудуться 21 листопада 2005 року о 14.00 за адресою: м. Одеса, Французький бульвар, 36, загальне повідомлення про які опубліковані в газетах «Голос України» № 184 (3684) від 30.09.2005 р. та «Одеський вісник» № 217-218 (3473-3474) від 29.09.2005 р. доповнити пунктом 7 наступного змісту:

«П.7. про надання повноваження голові загальних зборів та секретарю загальних зборів на підписання Статуту ЗАТ «Одеський завод шампанських вин» у новій редакції».

Телефон для довідок: 8-0482-63-36-06.

Правління товариства.

Постановами Господарського суду Львівської обл. визнано банкрутами:

по справі 6/250-29/306 ТзОВ «НА-НІК+» (79035, м. Львів, вул. Зелена, 238-а), код ЄДРПОУ 31074236, р/р 26002000002199 у ВАТ Електрон Банк, МФО 325213.

Ліквідатором призначений Сибаль Андрій Михайлович (ліцензія АА №485266 від 14.04.2003 р.), адреса: 79000, м. Львів, вул. П. Дорошенка, 61/5.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Київ Брок Сервіс - 96» (код ЄДРПОУ 24095494), в зв'язку з припиненням діяльності, оголошує про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за тел.: 234-80-55.

Господарським судом Полтавської області (36008, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) Ухвалою по справі № 18/173 від 27.10.2005 року порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Промислова компанія «Алмакс-мануфактура», юридична адреса: 36009, м. Полтава, вул. Визволення, 21, код ЄДРПОУ 21056430, р/р 26002172907001, ПРУ КБ «Приватбанк» в м. Полтава, МФО 331401.

Розпорядником майна призначено Штепенко Є. О., ліцензія № 783004 від 15.03.2004 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

АВТОЗАЗБАНК

Фінансова звітність

за третій квартал 2005 року

АБ "АВТОЗАЗБАНК"

Банківська ліцензія № 106 від 29.12.2001
69600, м. Запоріжжя, пр. Леніна 8

Примітка „Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" АБ «АвтоЗАЗбанк» за III квартал 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	2567	478	2089
2	Сумнівні гарантії та поручительства	–	–	–
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	–	–	–
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	65577	48530	17047
5	Надана застава	–	–	–

Довідкова інформація "Окремі показники діяльності банку" АБ «АвтоЗАЗбанк» за III квартал 2005 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Адекватність регулятивного капіталу (%) (1)	**16,66**	не менше 10%
2	Поточна ліквідність (2) (%)	**46,26**	не менше 40%
3	Рентабельність активів (3) (%)	**1,70**	X
4	Негативно класифіковані кредити (тис. грн.)	**39460**	X
4.1	У відсотках до заборгованості за кредитними операціями (%)	**9,19**	X
5	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	**0,14**	X
6	Сума сплачених дивідендів за 2004 рік на одну:	–	X
6.1	Просту акцію	–	X
6.2	Привілейовану акцію	–	X
7	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу банку (4)	1.ТОВ "Лізінг–Фінанс" – пряма участь у статутному капіталі 48,0786%, загальна частка у статутному капіталі – 48,0786%; 2.ТОВ "Корнер" – пряма участь у статутному капіталі – 21,6655, загальна частка у статутному капіталі – 21,6655%; 3.ТОВ "Омікс–Фінанс"– пряма участь у статутному капіталі – 15,5082; загальна частка у статутному капіталі – 15,5082% Всі учасником – резиденти України код 804.	X

Голова правління **Байкара Владислав Михайлович**

Головний бухгалтер **Шведов Олег Аркадійович**

Господарський суд Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73000) постановою від 21.10.2005 р. по справі № 12/187-Б-05 відкрив процедуру розпорядження майном Сільськогосподарського приватно-орендного підприємства «Новомаячківський» (ЄДРПОУ 00856474, смт Нова Маячка, Цюрупинський район, Херсонська обл., вул. Леніна, 131).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дати публікації оголошення.

Розпорядник майна арбітражний керуючий Куцюпак Юрій Ігнатович, ліц. АБ 176104 від 30.06.2005 р., 73034, м. Херсон, прос. 200 р. м. Херсона, буд. 22, кв. 93

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства (Організатор торгів) проводить повторний аукціон з продажу майна підприємства-боржника - ВАТ «Нікопольський прядильно-нитковий комбінат», розташованого за адресою: Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Електрометалургів, 244.

Загальна характеристика об'єктів продажу: лот №1 - автомобіль ЗИЛ 130 АУ-30 (130)-63а (інв. №5040001), рік випуску - 1975, початкова ціна - 1552,00 грн. з ПДВ; лот №2 - автомобіль ЗИЛ 130 (бортовий, подвійна кабіна) (інв. №5040002), рік випуску - 1974, початкова ціна - 1380,00 грн. з ПДВ; лот №3 - автомобіль Москвич 21401 (інв. №5040018), рік випуску - 1984, початкова ціна - 646,00 грн. з ПДВ; лот №4 - мотоцикл «Дніпро-11» (інв. №5051455), рік випуску 1992, початкова ціна - 523,00 грн. з ПДВ; лот №5 - автомобіль ГАЗ 52 (бортовий) (інв. №5040010), рік випуску - 1966, початкова ціна - 1116,00 грн. з ПДВ; лот №6 - автомобіль ЕрАЗ 76213 (фургон) (інв. №5040036), рік випуску - 1991, початкова ціна - 889,00 грн. з ПДВ; лот №7 - автомобіль ГАЗ 66-11 (фургон) (інв. №5040047), рік випуску - 1992, початкова ціна - 2160,00 грн. з ПДВ; лот №8 - автомобіль Москвич 2141201 (інв. №5040053), рік випуску - 1993, початкова ціна - 1558,00 грн. у т. ч. ПДВ; лот №9 - автомобіль вантажний ИЖ-271501011 (інв. №5040037), рік випуску - 1991, початкова ціна - 1269,00 грн. у т. ч. ПДВ; лот №10 - автомобіль Москвич 21412 (інв. №5040043), рік випуску - 1992, початкова ціна - 1629,00 грн. у т. ч. ПДВ; лот №11 - автонавантажувач 40814 (інв. №4170281), рік випуску - 1989, початкова ціна - 3910,00 грн. у т. ч. ПДВ.

Гарантійні внески (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір - 17 грн. перераховується на рахунки Організатора торгів: п/р 26008207280001 (для гарантійного внеску), п/р 26009207280000 (для реєстраційного збору) в ДФ АКІБ УкрСіббанк МФО 306856, код ЄДРПОУ 26252710 до **07.12.2005р.** включно. Заявки на участь в аукціоні приймаються до **07.12.2005р.** включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б.48, кім. №3, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з технічним станом об'єкту продажу, оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056) 744-19-31, 8(05662) 3-45-10.

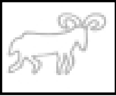
Публічні торги (аукціон) відбудуться 12.12.05р., об 11.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б.48, кім. №2.

Переможцем аукціону визнається той учасник, який запропонував найвищу ціну за об'єкт продажу. Результати публічних торгів (аукціону) оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та керуючий санацією ВАТ «Кальчицький кар'єр»,

повідомляють про проведення аукціону з повторного продажу активів. На аукціон виставляються активи ВАТ «Кальчицький кар'єр», що розташовані за адресою: Донецька область, Володарський р-н, с. Кальчик зі зниженням початкової ціни продажу на 30%: 1. Водонапірна станція (водопровід та обладнання водопроводу), початкова ціна продажу - 2625980,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 131299,00грн. 2. Цистерна 73 м3 початкова ціна продажу - 7140,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 357,00грн. З фіксованими умовами аукціону та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховується на р/р 26008274107001 в ФКБ «Приватбанк» м. Краматорськ, МФО 335548, ОКПО 25340553, Універсальної біржі «Примус». Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору торгів - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів із дня публікації в газеті по 07 грудня 2005р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 12 грудня 2005р. об 1100 на Універсальної біржі «Примус» за адресою: м. Донецьк, бул. Шевченко, 31, к.406. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ «Кальчицький кар'єр». Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті: bankruptcy. region. dn. ua

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області повідомляє, що в інформації про продаж активів ДП «Калінінське АТП 11490» ВАТ «Донецькавтотранс» у газеті «Голос України» № 208 (3708) від 03.11.2005р., слід читати: Строк надання заяв 15 календарних днів із дня публікації в газеті по 17 листопада 2005р. включно. Аукціон відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 18 листопада 2005р. об 11.00 за адресою: м. Донецьк, бул. Шевченко, 31, к.406

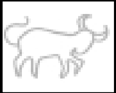

12 листопада в Україні без істотних опадів, лише в Криму та Приазов’ї місцями пройде невеликий дощ. Температура вночі — 0-6 морозу, у південних областях та на Закарпатті — від 3 морозу до 3 тепла; вдень — 3-9 тепла, в Криму до +12

Астрологічний прогноз з 14 по 20 листопада 2005 року

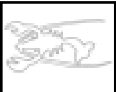
Добре було б використовувати цей тиждень для початку нових перспективних справ. Але підписувати документи і приймати остаточні рішення можна, тільки грунтовно все обдумавши і передбачивши, щоб не помилитися.

ОВЕН. Ви будете зосереджені на своїх матеріальних проблемах. Цей тиждень сприяє зростанню ваших прибутків і будь-яким іншим фінансовим надходженням. Можете з начальством обговорити питання підвищення вашої зарплати, а також кар’єрного зростання. Ті, хто займається самостійним бізнесом, може укласти вигідний і довгостроковий договір, який розширить вашу справу.

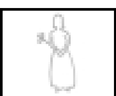
ТЕЛЕЦЬ. На цьому тижні ви будете активно відстоювати свою самостійність. Ваша індивідуальність буде помітна і приваблива для тих, хто вас оточує. Цей час варто використати, щоб продемонструвати свої здібності, рішучість і творчий підхід. Завдяки цьому можете отримати цікаві перспективні пропозиції, пов’язані з розширенням інтелектуальної діяльності, видавничої або юридичної.

БЛИЗНЮКИ. Успіхи, яких доб’єтеся, будуть приховані від інших, ви просто усвідомлюєте, наскільки велика ваша внутрішня сила і можливості. Не варто демонструвати свої наміри та справжні інтереси. Вам легше буде займатися творчістю на самоті, подалі від чужих очей. Заважати цьому можуть родичі або сусіди. Ви можете отримати чийсь борг, матеріальну допомогу або позику з прихованих джерел або від людей, що не прагнуть афішувати свою допомогу.

РАК. На цьому тижні можете істотно наблизитися до втілення своєї мрії. Ви можете ставити перед собою престижні цілі та перспективи. Не повинні діяти поодинці, ваші друзі або однодумці нададуть вам істотну підтримку. Дружні стосунки можуть перейти в партнерські. У цей час ви можете розширити зону співпраці, отримати цікаві пропозиції від спроможних клієнтів. Неконтрольованими можуть стати ваші витрати на друзів або компанію.

ЛЕВ. Цей тиждень ви запам’ятаєте як дуже важливий для себе. Ви поставите перед собою нову мету або наблизитеся до досягнення поставленої раніше. Можливе просування по службі, в кар’єрі або допомога начальства. Вірогідний успіх в професійній, громадській або самостійній діяльності. Це може призвести до поєднання різних посад і розширення фронту робіт. Хтось може придбати домашнього улюбленця. Перешкодою стане власна незібраність.

ДІВА. Важливе місце протягом цього тижня буде займати інтелектуальна діяльність і все, що пов’язано з новою інформацією, яка стосується невивчених питань та сфер діяльності. Тиждень сприятливий для введення нових і перспективних методів викладання, видавничої справи і законотворчості. Використайте цей тиждень для активізації свого світського життя: візьміть участь у презентації або відвідайте виставку.

ТЕРЕЗИ. Можливо, багато хто з вас зрозуміє, що колишні досягнення і завойований успіх - вже в минулому, але вони дають можливість розпочати нові проекти. Скористайтеся цим. Якщо ви плануєте поліпшити свої житлові умови або створити вдома більш комфортні умови, то вам чоловік може виділити для цього кошти, або можете отримати позику чи взяти гроші в борг під спорудження будинку або квартири.

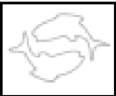
СКОРПІОН. Завдяки тому, що з вами будуть хотіти співробітництва, ви зможете значно розширити коло своїх знайомих, збільшиться кількість людей, з якими будете контактувати, зросте обсяг інформації, що використовується вами. Все це принесе безперечну користь зараз і перспективу в майбутньому. Тільки постарайтеся не помилитися, навіть якщо є мотив, старайтеся зберігати розсудливість і здоровий глузд.

СТРІЛЕЦЬ. Якщо ви творчо виконували свої звичайні службові обов’язки, то на цьому тижні побачите результат, який приведе до успіху і, можливо, до підвищення зарплати. Або ви отримаєте за пророблену вами роботу більше, ніж розраховували. Ті, хто шукає нову, цікаву, добре оплачувану роботу, знайде її. Успішними будуть будь-які оздоровчі процедури. Хто мріяв обзавестися собакою або іншим домашнім улюбленцем, може зробити це.

КОЗЕРОГ. Окриленість, творчий порив та великі можливості можуть дати поштовх вашим діям. Ваше оточення буде сприймати вас як людину авторитетну і значущу. Прояв дружелюбності та заступництва буде сприяти зростанню вашої популярності. Використайте цей час для організації виставок і презентацій. Постарайтеся самі більше відвідувати світські заходи, себе показати, продемонструвати свої можливості. Кохана людина та діти будуть джерелом вашого натхнення.

ВОДОЛІЙ. У цей період можете вдало вирішити майнові справи, обзавестися престижною власністю або придбати щось цінне для оселі. Можливо, від когось отримаєте приховану або негласну підтримку. Побудьте вдома в приємній самотності, займіться розвитком своїх прихованих здібностей і талантів.

РИБИ. Цікаві знайомства, зустрічі і зв’язки з відомими і популярними людьми подарують вам нові надії та мрії. На цьому тижні можете зайнятися плануванням свого майбутнього. Сприятливо почати курс навчання або зайнятися інтелектуальною діяльністю. Якщо вам запропонують їхати туди, де ви вже були, не відмовляйтеся, будь-яка поїздка відкриє перед вами нові перспективи і можливості, подарує нових друзів.

Привид Галини Польських шукає кабалістичні знаки в київському парадному

■ ЗНІМАЄТЬСЯ КІНО

В під’їзді одного з будинків по вулиці Інститутській у Києві я зустріла Галину Польських і похмурого «далекобійника» Владислава Галкіна **(на знімку)**. Виявилося, що це — знімальний майданчик, де канал «1+1» створює черговий детектив за Тетяною Устиновою «Пороки та їх шанувальники».

У сюжеті — релігійна секта, дивні люди, зниклі дівчата і трупи. Адже Устинова без цього не може. Саме дивну сусідку головного героя Лизавету і грає Галина Польських. Заради цього вона приїхала до Києва на три дні і навіть погодилася висіти лонжах, зображаючи привид. А потім умовляла своїх напарників лізти на горище у пошуках таємних знаків.

Приміщення коридора зовсім невеличке, тому окрім акторів, режисера, оператора і його помічників на яскраво освітленому софітами майданчику нікого немає. Решта примостилися на сходах, а біля входу в парадне стоїть вартовий тиші, нікого не впускаючи і не випускаючи під час священнодійства режисера Володимира Попкова.

Поки відбувається зміна місця зйомок, Галина Польських кутається в куртку. Напередодні вона знімалася в легенькому пеньюарі під вітродувом і дуже змерзла. Мистецтво вимагає жертв, навіть від знаменитостей.

Світлана ЦИБАНЬОВА.

■ ХРОНІКА ЧУТОК

Анджеліна Джолі «вивела» колишнього чоловіка

Акторка Анджеліна Джолі вирішила позбутися імені колишнього чоловіка, Біллі Боба Торнтона, витатуйованого в неї на руці. Голлівудській красуні довелося перенести досить болючі процедури, зате тепер усім ясно, що прихильності до екс-чоловіка вона більше не відчуває.

Анджеліна дуже любить татуювання і недавно заявляла про намір прикрасити своє тіло іменами прийомних дітей, Захари і Меддокса. Але жоден чоловік, у тому числі, мабуть, новий коханий акторки, Бред Пітт, уже не удостоїться честі побачити своє ім’я на її тілі. «Я більше не поводитимусь так нерозумно і не зроблю татуювання з ім’ям коханця», — каже Джолі.

ГлюкоZa при надії

19-літня російська співачка Наташа Іонова, відома як ГлюкоZa, чекає дитину. Свою вагітність вона не афішує, але стала носити вільний одяг.

За чутками, батько майбутньої дитини — бойфренд ГлюкоZи Олександр. Він удвічі старший від співачки і займає керівну посаду. Парочка воліє не привертати до себе зайвої уваги.

Милла Йовович хоче стати російською повією

Кевін Кляйн і Милла Йовович зніматимуться в головних ролях фільму «Ласкаво просимо в Америку» про торгівлю людьми. Кляйн зіграє поліцейського з Техасу, який довідується, що його дочку продали в сексуальне рабство. Дівчинка подружилася з героїнею Милли Йовович. Голлівудська зірка грає молоду російську жінку, що приїхала до США після того, як їй пообіцяли роботу няньки, однак замість цього опинилася в мексиканському борделі.

Бюджет картини — 12 мільйонів доларів.

Дозріли вишні в саду у дяді Вані

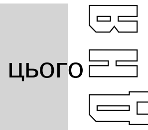
У нашому естрадному садку з’явилася CHERRY. Дівчина дуже «спіла» у всіх відношеннях. Стверджує, що музикою займається давно і серйозно, а от вишневий сценічний псевдонім у неї новий. Під яким ім’ям вона виступала до того — не каже. Свою кар’єру дівчинка почала в 9 років з популярного в той час «Веселаду». Потім її помітив Анатолій Матвійчук і запросив у свою програму «Фант-лото «Надія». Естафету шефства підхопили Дмитро Гершензон і Анатолій Говорадло (дует «Світязь»). Ці веселі дядьки стали писати для юного дарування пісні, робити аранжування. І понеслося.

Чому співачка вибрала таке екзотичне ім’я?

— Коли я приїжджала до бабусі в село, то з вишні злазила тільки на ніч, — така відповідь.

Стомившись від конкурсів і фестивалів, CHERRY вирішила зайнятися сольною співочою кар’єрою. Недавно в одному столичному клубі вона представила дебютний кліп на пісню «Зупини». До речі, все тут було вишневе — і напої, і торт, і цукерки, і кульки. Правда, виконавиця так і не призналася, з чийого вона «саду» — про батьків і спонсорів мовчала, як партизан. Зате заспівала а-капела, чим переконала присутніх, що має слух і голос. А це для нашої попси вже немало.

Ольга ВІТЕР.

ЦЬОГО ДНЯ

11 ЛИСТОПАДА

■ 1867 р. Народилась Ванда Яновичева, актриса, мати Леся Курбаса.

■ 1872 р. В Одесі відкрився Бессарабсько-Таврійський земельний банк.

■ 1905 р. Спалахнуло Севастопольське збройне повстання моряків під керівництвом лейтенанта П. Шмідта.

■ 1917 р. Рада Народних Комісарів ухвалила декрет про 8-годинний робочий день.

■ 1918 р. Комп’єнське перемир’я між Німеччиною й державами Антанти. Закінчення першої світової війни.

■ 1920 р. Народився Андрій Ромоданов, академік, нейрохірург.

■ 1920 р. Червона Армія та загони Махна взяли Перекоп. Початок розгрому військ Врангеля.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 431

ВАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.

Зам. 625

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4146

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**

reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**

let@golos.com.ua — **відділ листів**

foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos